

คู่มือแนวทางการดำเนินงาน สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

Buddhist Oriented Vocational College

การศึกษาเพื่อสัมมาอาชีพและความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

สมัครเข้าร่วมโครงการสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ
SCAN QR CODE

สำนักงานพระสอนศีลธรรม
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

คู่มือแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ
Buddhist Oriented Vocational College
การศึกษาเพื่อสัมมาอาชีพและความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

จัดทำโดย สำนักงานพระสอนศีลธรรม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ปีที่จัดทำ ๒๕๖๕

ISBN

คณะที่ปรึกษา

พระธรรมวัชรบัณฑิต, ศ.ดร.	อธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พระเทพปวรเมธี, รศ.ดร.	รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พระศรีธรรมภาณี, ดร.	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ดร.สุเทพ แก่งสันเทียะ	เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
นายมณฑล ภาคสุวรรณ์	รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ดร.ก้านทิพย์ ชาติวงศ์	ผู้อำนวยการสำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา
ดร.นิติ นาชิต	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ

คณะบรรณาธิการ

ดร.พงศ์ศธร พิมพะนิตย์	ดร.ก้านทิพย์ ชาติวงศ์
ผศ.ดร.เกษม แสงนนท์	ผศ.ดร.ขันทอง วัฒนะประดิษฐ์

คณะผู้จัดทำ

พระมหาวิชาญ สุวิชาโน,ดร.	พระครูสังฆรักษ์สุนทรกมล มณิโชโต
พระมหาสุรศักดิ์ สีลสำวโร	พระมหากฤษดา ขนฺตฺยาภินนฺโท
พระมหาสาม อคฺคธมฺโม	รศ.ดร. วรวิทย์ นิเทศศิลป์
ผศ.ดร.แสวง นิลนามะ	ผศ.ดร.รัฐพล เย็นใจมา
นางจันทราภรณ์ หรรษาวงศ์	นายณัฏฐ์ หอมสุวรรณ
นายขวัญตระกูล บุทธิจักร	ผศ.ดร.ชนันภรณ์ อารีกุล
นายภูวนัย ปริศนา	นางสาวสุปรียา ปั้นปัญญา
นางธัญกมล ฉิมมี	นางสาวราตรี รัตนโสภา

ตรวจทาน/พิสูจน์อักษร

นายพีระพล อ่อนลำเนาว์	นางสาวอลีนา สุปินะ

ออกแบบปก/รูปเล่ม อาจารย์จิรัฏฐ์ ประเสริฐทรง วิทยาลัยอาชีวศึกษาสันติราษฎร์ในพระอุปถัมภ์ ฯ (SIBA College)

คำนิยม

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยแห่งคณะสงฆ์ไทยที่สมเด็จบรมบพิตร พระราชสมภารเจ้า พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ทรงสถาปนาขึ้น ณ วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎ์เพื่อเป็นสถานศึกษาพระไตรปิฎกและวิชาการชั้นสูง สำหรับพระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์

สำนักงานพระสอนศีลธรรมในฐานะหน่วยงานขับเคลื่อนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มีวิสัยทัศน์ เป็นพลังขับเคลื่อนศีลธรรมเพื่อตอบสนองพันธกิจด้านการส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัย สนับสนุนให้พระภิกษุผู้ที่มีความรู้ ความพร้อม มีความโดดเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม เข้าไปทำหน้าที่เผยแผ่พระพุทธศาสนาในสถานศึกษาขับเคลื่อนสถานศึกษาวิถีพุทธ เสริมสร้างคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ให้แก่นักเรียน เยาวชนในสถานศึกษาเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบ คือ “เก่ง ดี มีคุณภาพ”

เพื่อให้การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จึงร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จัดทำ“คู่มือแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ” เพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับพัฒนาสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ในการเสริมสร้างคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรมให้แก่ผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้เรียน ในการพัฒนากำลังคนของชาติตามแผนพัฒนาการอาชีวศึกษาในการสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรมแก่ประชาชนให้มีศักยภาพในการพัฒนาจิตใจ

ดังนั้น จึงขอแสดงความชื่นชมยินดีและอนุโมทนากับทุกท่านที่ได้ทำงานเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้กับลูกหลานคนไทยทุกระดับ

พระธรรมวัชรบัณฑิต,ศ.ดร.
อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

คำนิยม

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) กระทรวงศึกษาธิการ เป็นองค์กรที่ผลิตและพัฒนากำลังคนอย่างมีคุณภาพเพื่อตอบสนองความต้องการกำลังคนในการพัฒนาประเทศและภาคเอกชน สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับการอาชีวศึกษา เพื่อสร้างความนิยมในการเรียนวิชาชีพให้กับสังคม มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ พฤติกรรม ลักษณะนิสัย และทักษะทางปัญญา ได้ใช้กิจกรรมการบริการสังคมในโครงการและวาระพิเศษต่าง ๆ เพื่อให้สังคมได้รับรู้ถึงศักยภาพของผู้เรียนอาชีวศึกษา และเป็นการสร้างประสบการณ์ให้กับผู้เรียนด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและปลูกฝังจิตสำนึกการบริการสังคม นอกจากนี้ยังได้เน้นเครือข่ายความร่วมมือกับทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบและมีบทบาทในการจัดการอาชีวศึกษาร่วมกันมากขึ้น

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ร่วมกับ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างกัน เพื่อร่วมกันพัฒนาพฤติกรรม จิตใจ ปัญญาของผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษานำหลักพุทธธรรมไปบูรณาการกับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมอื่น ๆ ที่สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาดำเนินการ เพื่อให้ผู้บริหาร ครู ผู้เรียน เกิดการตระหนักถึงคุณค่าของการดำเนินชีวิต มีทักษะวิชาชีพควบคู่กับทักษะชีวิตที่มีพุทธธรรมเป็นพื้นฐาน เกิดการเรียนรู้อย่างเป็นองค์รวมรอบด้านทั้งพฤติกรรม จิตใจ ปัญญา ตามหลักไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา สะท้อนอัตลักษณ์วิถีชีวิต วัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของไทย เป็นคนดี เก่ง มีวินัย คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ในแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

การพัฒนาตามแนวนโยบายรัฐบาลนั้นให้ความสะดวกและความอุดมสมบูรณ์ด้วยเครื่องอุปโภคบริโภค เป็นการตอบสนองของผู้บริโภคได้มิติหนึ่ง ในส่วนมิติด้านคุณธรรมจริยธรรม วิธีบริหารการจัดการชีวิตให้มีความสุขในสังคมปัจจุบัน วิธีการบริหารจิตให้คงความสมดุลในสังคมยุคใหม่ เป็นส่วนที่ทางอาชีวศึกษาวิถีพุทธจะช่วยส่งเสริมเติมเต็มให้ผู้เรียนได้พบเป้าหมายสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เห็นว่าการพัฒนาสถานศึกษาสู่สถานศึกษาวิถีพุทธ มีมาตรฐานตัวบ่งชี้ที่ชัดเจน ซึ่งสอดรับกับแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพของการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสามารถตอบสนองความต้องการของสังคม ประเทศชาติ และการธำรงรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมวัฒนธรรม อันดีงามอันเป็นการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ให้ผู้เรียนของสถานศึกษาทุกระดับมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

ในโอกาสนี้ขอขอบพระคุณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยที่ให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ในการจัดทำคู่มือ มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และแนวทางการประเมินให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เพื่อเป็นเครื่องมือให้สถานศึกษานำไปใช้ในการดำเนินงานของสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธสืบต่อไป

(นายสุเทพ แก่งสันเทียะ)
เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำนำ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (มจร) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำคู่มือแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่เข้าร่วมโครงการนี้ ซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนาเยาวชนไทย ให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างมีภูมิคุ้มกันตามแนววิถีพุทธ ผ่านกระบวนการปฏิบัติในชีวิตประจำวัน คือ การกิน อยู่ ดู ฟัง เป็น เรียนรู้ ปฏิบัติให้เยาวชนไทยสามารถพัฒนาตามศักยภาพ เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข สอดรับกับเป้าหมายการพัฒนาและสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ในแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

สาระสำคัญในคู่มือนี้ ประกอบด้วยความเป็นมาและความสำคัญ แนวคิด หลักการ นโยบาย วิธีการดำเนินงาน มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ ประเภท และวิธีการประเมินสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ คณะทำงานขอบพระคุณผู้บริหารระดับสูง ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีทุกประการ

คณะผู้จัดทำ
มกราคม ๒๕๖๕

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (มจร) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) กระทรวงศึกษาธิการ มีความเชื่อร่วมกันว่า การจัดการศึกษาตามแนวทางวิถีพุทธเป็นกระบวนการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวมอย่างรอบด้าน ทั้งร่างกาย จิตใจ สังคม และปัญญา ทำให้ผู้เรียนมีทักษะด้านวิชาชีพควบคู่กับทักษะชีวิตที่มีพุทธธรรมเป็นฐาน เป็นผู้ที่มีการเรียนรู้อย่างมีสติ รู้เท่าทันสื่อ สังคม และอารมณ์ของตนเอง สามารถสะท้อนอัตลักษณ์ วิถีวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของไทย ทั้งเป็นคนดี เก่ง มีวินัย ภูมิใจในชาติ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทุนมนุษย์ในแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐

สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ได้พัฒนาแบบมีส่วนร่วมทั้งภาครัฐ และเอกชน มาโดยลำดับ จนกระทั้งถึงวันที่ ๑๔ - ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการจัดงานสัมมนาวิชาการ “มาฆบูชาสมัชชาวิถีพุทธ ครั้งที่ ๑” ทำให้เกิดแนวความคิดในการพัฒนาและสรรหาสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธต้นแบบ เพื่อเสนอให้เป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน ในงานสัมมนาวิชาการ “มาฆบูชาสมัชชาวิถีพุทธ ครั้งที่ ๒” เมื่อวันที่ ๔-๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่ผ่านมา ซึ่งมีสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่ได้เข้ารับรางวัลเป็นรุ่นแรก จำนวน ๑๙ แห่ง จึงได้มีการถอดบทเรียนอัตลักษณ์สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธขึ้น เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาเป็นแนวทางการดำเนินการสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธมาตามลำดับ โดยได้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการร่วมเป็นผู้ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

คณะอนุกรรมการได้กำหนดอัตลักษณ์สถานศึกษาวิถีพุทธในสถานศึกษาอาชีวศึกษา และขับเคลื่อนการจัดการศึกษาตามแนววิถีพุทธในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้สรุปการกำหนดมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาตามแนววิถีพุทธในสถานศึกษาอาชีวศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

๑. กำหนดแนวทางการดำเนินงานเป็นกรอบมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ สำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ที่ชัดเจน สะดวกต่อการปฏิบัติ การพัฒนาต่อเนื่อง และการก้าวสู่ระดับที่สูงขึ้น

๒. จัดทำคู่มือแนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ที่สามารถชี้วัด และประเมินตนเองได้ชัดเจน และตรงตามเป้าหมายการพัฒนาสู่ความเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ สถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐและภาคเอกชน ที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทั่วประเทศ

ประเภทของสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ได้แก่

๑) สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ คือ สถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐ และภาคเอกชน ที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่มีอัตลักษณ์ของผู้เรียนตามแนววิถีพุทธ มีจุดเน้นด้านการนำหลักไตรสิกขาบูรณาการการจัดการเรียน

การสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าถึงแนวทางการดำเนินชีวิตที่ดีงาม ทั้งกาย วาจา ใจ ในการพัฒนาศักยภาพและการดำเนินชีวิตของตนเองด้วยความสมัครใจ สามารถนำหลักการไตรสิกขาไปประยุกต์ใช้ในการประกอบสัมมาอาชีพในอนาคต

๒) สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ คือ สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามเกณฑ์อัตลักษณ์สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ผ่านการประเมินจากคณะกรรมการตรวจประเมิน และได้รับการคัดเลือกประกาศให้เป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ

๓) สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน คือ สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามเกณฑ์อัตลักษณ์สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ผ่านการประเมินจากคณะกรรมการตรวจประเมิน และได้รับการคัดเลือกประกาศให้เป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน

วิธีการดำเนินงาน ให้มีคณะกรรมการดำเนินงาน มีหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการดำเนินงาน กำหนดแผนการดำเนินงาน การพัฒนา ส่งเสริม และกิจกรรมฝึกอบรม กำหนดเงื่อนไขการรับสมัครผ่านทางเว็บไซต์ หรือวิธีการอื่น ๆ กำหนดการตรวจประเมินทางออนไลน์ และเชิงประจักษ์ รวมถึงกำหนดการคัดเลือกและประกาศผล ทางด้านสถานศึกษา มีหน้าที่ สมัครเข้าร่วมโครงการสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ดำเนินการบริหารจัดการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์อัตลักษณ์ และประเมินตนเองตามเกณฑ์ระยะเวลาที่กำหนด ตามมาตรฐาน ๔ ด้าน ๒๕ ตัวบ่งชี้

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. มีแนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ซึ่งจะส่งผลต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ที่เป็นผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้เรียน และชุมชน ได้ตระหนักถึงคุณค่าในการพัฒนาเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธที่มุ่งพัฒนาผู้เกี่ยวข้องอย่างองค์รวมทั้งทางกาย (พฤติกรรม) จิตใจ สังคม และปัญญา จนได้บุคลากรที่มีคุณภาพ ดี เก่ง มีความสุข มีจิตอาสา เป็นกำลังในการพัฒนาประเทศชาติ

๒. มีคู่มือแนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ที่สะดวกต่อการประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา คณะกรรมการตรวจประเมิน และผู้เกี่ยวข้อง

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และผู้บริหารระดับสูงของ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ขอขอบคุณคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาโครงการและคู่มือนี้จนสำเร็จ เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาอาชีวศึกษาสู่ความเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อไป

สารบัญ

คำนิยม

คำนำ

บทสรุปผู้บริหาร

หน้า

บทที่ ๑

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ๒

๑.๒ วัตถุประสงค์ของคู่มือการดำเนินงานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ๓

๑.๓ สถานศึกษากลุ่มเป้าหมาย ๓

๑.๔ คำนิยามศัพท์ ๓

บทที่ ๒

บทที่ ๒ แนวคิดการดำเนินการสู่ความเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

๒.๑ หลักพุทธธรรมในการพัฒนาสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ๖

๒.๒ มาตรฐานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ๘

๒.๓ ระดับคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ๙

๒.๔ วิธีการสมัครเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ๑๐

บทที่ ๓

บทที่ ๓ แนวทางการประเมินตนเองของสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

๓.๑ จุดเน้นการประเมินระดับคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ๑๓

๓.๒ แนวทางการประเมิน และวิธีการประเมินตนเองของสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ๑๓

๓.๓ เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ๒๙

๓.๔ แบบประเมินตนเองสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ๓๑

๓.๕ เกณฑ์คะแนนการประเมิน ๓๙

๓.๖ ขั้นตอนการประเมินสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ๔๐

ภาคผนวก

ก. ข้อตกลงความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กับ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ๕๓

ข. คณะกรรมการดำเนินงานการจัดการศึกษาตามแนววิถีพุทธในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ๕๗

ค. คณะอนุกรรมการกำหนดอัตลักษณ์สถานศึกษาวิถีพุทธในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ๕๙

ง. คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาตามแนววิถีพุทธในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ๖๒

จ. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ๖๕

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

๑.๒ วัตถุประสงค์ของคู่มือการดำเนินงานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

๑.๓ สถานศึกษากลุ่มเป้าหมาย

๑.๔ คำนิยามศัพท์

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

วิถีชีวิตและวัฒนธรรมไทยได้รับการกล่อมเกลาจากคำสอนของพระพุทธศาสนา ตั้งแต่ยุคแรกของประวัติศาสตร์ชาติไทย จนกล่าวได้ว่า วิถีพุทธ คือ วิถีวัฒนธรรมของชาวไทย มีความเป็นเอกลักษณ์ที่ทั่วโลกตระหนักและให้การยอมรับ โดยมีพุทธธรรมหรือพุทธศาสนาเป็นองค์ความรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้ศึกษาเข้าใจธรรมชาติของโลกและชีวิตที่แท้จริง และฝึกให้ผู้ศึกษาสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องเหมาะสม มีกรอบการพัฒนาหลักเป็นระบบการศึกษา ๓ ประการ เรียกว่า “ไตรสิกขา” คือ ศีล สมาธิ และปัญญา ซึ่งเป็นการฝึกหัดอบรมเพื่อพัฒนากายความประพฤติ จิตใจ และปัญญา ไตรสิกขานี้เป็นการศึกษาที่ครอบคลุมการดำเนินชีวิตทุกด้านและทุกวัย ตั้งแต่ระดับการดำเนินชีวิตประจำวันของคนทั่วไป คือ “การกิน อยู่ ดู ฟัง เป็น” ไปจนถึงระดับการดำเนินชีวิตของนักบวชผู้มุ่งมีชีวิตที่บริสุทธิ์ และในทุกระดับยังส่งผลให้ผู้ศึกษามีความสุขพร้อม ๆ กับช่วยให้คนรอบข้างและสังคมมีความสุขพร้อมกันไปด้วยอย่างชัดเจน

การศึกษาตามแนววิถีพุทธ คือ การศึกษาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ได้เกิดวิถีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างเป็นองค์รวมรอบด้านทั้งทางพฤติกรรม จิตใจและปัญญา ตามหลักไตรสิกขา (ศีล สมาธิ ปัญญา) เน้นให้ครูและผู้บริหารมีบทบาทเป็นกัลยาณมิตร ออกแบบวิถีชีวิตในโรงเรียนให้เป็นวิถีแห่งการเรียนรู้ทางวัฒนธรรม แสวงปัญญาและวัฒนธรรมเมตตา จัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ ให้เกื้อกูลต่อการพัฒนาผู้เรียนตามหลักภาวนา ๔ (พัฒนาการทางกาย สังคม จิตใจ ปัญญา) เพื่อบรรลุถึงความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในฐานะเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาพลเมืองของประเทศ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีความเชื่อร่วมกันว่า การจัดการศึกษาตามแนวทางวิถีพุทธ กล่าวคือ ไตรสิกขา อันได้แก่ ศีล สมาธิ และปัญญา เป็นกระบวนการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวมรอบด้านทั้งพฤติกรรม จิตใจ และปัญญา ทำให้ผู้เรียนมีทักษะวิชาชีพควบคู่กับทักษะชีวิตที่มีพุทธธรรมเป็นฐาน เกิดการเรียนรู้ อย่างมีสติ รู้เท่าทัน สื่อสังคม และอารมณ์ของตนเอง สะท้อนอัตลักษณ์วิถีวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของสังคมไทย **เป็นคนดี เก่ง มีวินัย ภูมิใจในชาติ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม** เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทุนมนุษย์ในแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐

สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ผ่านการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐ และเอกชน เมื่อวันที่ ๑๔ - ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจัดงานสัมมนาวิชาการ “มาฆบูชา สมัชชาวิถีพุทธ ครั้งที่ ๑” ขึ้น ทำให้เกิดแนวความคิดในการพัฒนาและสรรหาสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธต้นแบบเพื่อเสนอให้เป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน ซึ่งมีสถานศึกษาที่ได้รับการพิจารณาเป็นรุ่นแรก จำนวน ๑๙ แห่ง จากที่ประชุมในงานสัมมนา “มาฆบูชา สมัชชาวิถีพุทธ” ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๔ - ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๓ จึงได้มีการถอด

บทเรียนอัตลักษณ์สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธรุ่นแรก เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาเป็นคู่มือ แนวทางการดำเนินการสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธมาโดยลำดับ จนมีการประชุมคณะอนุกรรมการกำหนดอัตลักษณ์สถานศึกษาวิถีพุทธในสถานศึกษาอาชีวศึกษา และคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาตามแนววิถีพุทธในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ในวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๓ และมีข้อสรุปการกำหนดอัตลักษณ์สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาตามแนววิถีพุทธในสถานศึกษาอาชีวศึกษา

๑.๒ วัตถุประสงค์ของคู่มือการดำเนินงานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

๑.๒.๑ เพื่อให้ทราบหลักการและแนวคิดในการดำเนินงานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

๑.๒.๒ เพื่อเป็นแนวทางในการสมัครเข้าร่วมโครงการสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

๑.๒.๓ เพื่อเป็นแนวทางในการประเมินตนเองตามมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

๑.๒.๔ เพื่อเป็นแนวทางในการสมัครขอรับการประเมินคุณภาพยกระดับเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ และพระราชทาน

๑.๓ สถานศึกษากลุ่มเป้าหมาย

สถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

๑.๔ นิยามศัพท์

สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ หมายถึง สถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาเป็นกรอบในการพัฒนามนุษย์แบบองค์รวม และบูรณาการการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาตามหลักไตรสิกขา เพื่อพัฒนาผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน นักศึกษา ให้มีพฤติกรรมด้านกาย วาจา ใจ ในการดำเนินชีวิตที่ดีงาม (สะอาด สว่าง สงบ) สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมีความเป็นจิตอาสา จิตสาธารณะ พัฒนาปัญญาอย่างสร้างสรรค์คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม ร่วมรักษาเอกลักษณ์ และวัฒนธรรมอันดีงามของประเทศไทย และรู้รับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของความเป็นพลเมืองไทย

มหาวิทยาลัย หมายถึง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ใช้อักษรว่า มจร

คณะกรรมการ หมายถึง คณะกรรมการดำเนินงานจัดการศึกษาตามแนววิถีพุทธในสถานศึกษาอาชีวศึกษา

คณะอนุกรรมการ หมายถึง คณะอนุกรรมการกำหนดอัตลักษณ์วิถีพุทธในสถานศึกษาอาชีวศึกษา และคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาตามแนววิถีพุทธในสถานศึกษาอาชีวศึกษา

คณะผู้ประเมิน หมายถึง คณะผู้ประเมินสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ และพระราชทาน

ผู้บริหาร หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการในสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ได้แก่ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการในสถานศึกษาภาครัฐ และผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการในสถานศึกษาภาคเอกชน

ครู หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่ทำหน้าที่สอนในสถานศึกษาภาครัฐและภาคเอกชน ที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่สอน หรือไม่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งแต่ปฏิบัติหน้าที่สอนในสถานศึกษา รวมถึงผู้ทำหน้าที่สอนที่สถานศึกษาจ้างให้ทำการสอนในสถานศึกษาเป็นประจำ

บุคลากร หมายถึง บุคลาการของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย บุคลากรทางการศึกษา (ครูแนะแนว, บรรณารักษ์, เทคโนโลยีการศึกษา, ทะเบียนวัดผล, บริหารงานทั่วไป) และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานอื่นในสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐและภาคเอกชน

ผู้เรียน หมายถึง นักเรียน นักศึกษา ที่กำลังศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาในระดับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หลักสูตรระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น

๒

แนวคิดการดำเนินการ
สู่ความเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

๒.๑ หลักพุทธธรรมในการพัฒนาสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

๒.๒ มาตรฐานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

๒.๓ ระดับคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

๒.๔ วิธีการสมัครเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

บทที่ ๒

แนวคิดการดำเนินการ
สู่ความเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

๒.๑ หลักพุทธธรรมในการพัฒนาสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ คือ สถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาเป็นกรอบในการพัฒนามนุษย์แบบองค์รวม และบูรณาการการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาตามหลักไตรสิกขา เพื่อพัฒนาผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน นักศึกษา ให้มีพฤติกรรมด้านกาย วาจา ใจ ในการดำเนินชีวิตที่ดีงาม (สะอาด สว่าง สงบ) สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมีความเป็นจิตอาสา จิตสาธารณะ พัฒนาปัญญาอย่างสร้างสรรค์ คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม ร่วมรักษาเอกลักษณ์ และวัฒนธรรมอันดีงามของประเทศไทย และรู้รับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของความเป็นพลเมืองไทย

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า การที่จะตัดสินใจทำให้ถูกต้องในเรื่องอย่างนี้ได้ จะต้องมีความรู้เท่าทัน โดยเฉพาะวงการศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นผู้นำทางปัญญา จะต้องนำเสนอทิศทางให้แก่สังคม เช่น ในเรื่องการวางหลักสูตร เป็นต้น[๑] เพื่อเป็นการวางระบบที่สอดคล้องกับแนวคิดทางพุทธศาสนาซึ่งพระพุทธศาสนามีระบบในการพัฒนามนุษย์ เรียกว่า ไตรสิกขา ประกอบด้วย ศีล สมาธิ ปัญญา ทั้งสามประการบูรณาการกันอยู่ตลอดเวลา **ศีล** เป็นปัจจัยสนับสนุนให้จิตใจพร้อมในการเจริญสมาธิ **สมาธิ** เป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้รักษาศีลได้หนักแน่นจริงจังมากขึ้น สมาธิเป็นฐานให้แก่ **ปัญญา** ทำให้มีความคิด จิตใจที่มั่นคงแน่วแน่ กำหนดแน่วอยู่กับสิ่งใด ก็คิดสิ่งนั้นได้ชัด มองเห็นจะแจ้งขึ้น ช่วยให้ปัญญาแก่กล้า เมื่อมีปัญญาดี ย่อมส่งผลให้สามารถพัฒนาจิตใจให้ดีขึ้นได้ด้วย รู้จักว่าควรจะปฏิบัติต่อจิตใจในด้านสมาธิอย่างไรจึงจะได้ผลดี และย้อนมาช่วยให้การรักษาศีลพัฒนาไปได้ถูกต้องไม่งมงาย[๒] และในการพัฒนามนุษย์ตามหลักไตรสิกขานั้น มีองค์ประกอบสำคัญอยู่ ๒ ประการ

ประการที่ ๑ เป็นองค์ประกอบภายนอก เรียกว่า **ปรโตโฆสะ** เสียงจากผู้อื่น ได้แก่ สิ่งแวดล้อมทางสังคมที่ดี หรือการกระตุ้นชักจูงจากภายนอก ได้แก่ การสั่งสอน แนะนำ การถ่ายทอด โฆษณา คำบอกเล่า ข่าวสารคำชี้แจงอธิบายจากผู้อื่นตลอดจนการเรียนรู้เรียนแบบต่างๆ ภายนอกหรืออิทธิพลภายนอก แหล่งสำคัญของการเรียนรู้ประเภทนี้ เช่น พ่อแม่ ครูอาจารย์ เพื่อน คนแวดล้อมใกล้ชิด ผู้ร่วมงาน ผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา บุคคลมีชื่อเสียง คนดัง คนได้รับความนิยมในด้านต่าง ๆ หนังสือ มวลชนทั้งหลาย สถาบันทางศาสนาและวัฒนธรรม เป็นต้น ในที่นี้หมายถึงเฉพาะที่แนะนำในทางที่ถูกต้องดีงาม ให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง โดยเฉพาะที่สามารถช่วยนำไปสู่ปัจจัยที่ ๒ ได้ นี้เป็น

---

[๑] พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต), **รุ่งอรุณแห่งการศึกษา เบิกฟ้าแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืน**, พิมพ์ครั้งที่ ๒ (กรุงเทพมหานคร : บริษัทพิมพ์สวย จำกัด,๒๕๔๖), หน้า ๗.

[๒] พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต) **การศึกษาเพื่อสร้างบัณฑิต หรือ การศึกษาเพื่อผลผลิต,**พิมพ์ครั้งที่ ๗ (กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุฟ,๒๕๕๗), หน้า ๑๒.

องค์ประกอบภายนอกหรืออาจเรียกว่า “ปัจจัยทางสังคม” บุคคลผู้มีคุณสมบัติ เหมาะสม สามารถทำหน้าที่เป็นปรโตโฆสะ ที่ดีมีคุณภาพสูง มีคำเรียกเฉพาะว่า “**กัลยาณมิตร**” คือ แหล่งความรู้และแบบอย่าง

ประการที่ ๒ เป็นองค์ประกอบภายใน เรียกว่า **โยนิโสมนสิการ** ซึ่งควบคู่ไปกับองค์ประกอบภายนอก ได้แก่ การใช้ความคิดถูกวิธี อย่างมีเหตุมีผล คือ คิดสืบสาวให้ถึงต้นตอตามหลักความสัมพันธ์แห่งองค์ประกอบและเหตุปัจจัยต่าง ๆ[๓]

การบูรณาการไตรสิกขาในการจัดการศึกษา เป็นการพัฒนานักเรียน นักศึกษา ผ่านการพัฒนา “การกิน การอยู่ การดู และการฟัง”[๔] มีปัญญารู้เข้าใจในคุณค่าแท้ ใช้กระบวนการทางวัฒนธรรมแสวงหาปัญญา และมีวัฒนธรรมเมตตาเป็นฐานการดำเนินชีวิต โดยมีผู้บริหาร และคณะครู อาจารย์เป็นกัลยาณมิตร ช่วยกันพัฒนาดำเนินการจัดการศึกษาให้นักเรียน นักศึกษา มีวิถีการทำงาน วิถีชีวิต วิถีการเรียนรู้ วิถีวัฒนธรรมต่าง ๆ หรือผสานวิชาการ วิชาชีพ และวิชาชีวิตเข้าด้วยกันตามหลักไตรสิกขาที่นำไปสู่วิถีชีวิตที่ดีงาม ๓ ด้าน ได้แก่ **ด้านพฤติกรรม (กายภาวนา ศีลภาวนา)** ทำให้เป็นผู้มีกิริยามารยาท กิน อยู่ ดู ฟัง เป็น รู้จักพิจารณาเลือกเสพสิ่งบริโภค และสื่อต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์ด้วยปัญญารู้จักความพอดี พอประมาณ ในการแสวงหาบริโภค สะสมสิ่งต่าง ๆ ปฏิบัติตามระเบียบ กฎเกณฑ์ภายนอกที่ถูกต้องเพื่อให้เกิดวินัยในตนเองไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น โดยมีศีล ๕ เป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิตมีชีวิตที่สัมพันธ์ด้วยดีกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม **ด้านจิตใจ (จิตภาวนา)** ทำให้เป็นผู้มีสมรรถนะภาวะทางจิตที่ดี คือ มีสมาธิ มีความตั้งมั่น เข้มแข็ง มุ่งมั่นทำดี ด้วยจิตใจกล้าหาญ อดทน สู้สิ่งยาก ขยันหมั่นเพียร ไม่ย่อท้อ สามารถฟันฝ่าอุปสรรคผ่านความยากลำบากไปได้ พึ่งตนเองได้ มีคุณภาวะ คือ มีความกตัญญูรู้คุณ มีจิตใจเมตตา กรุณาโอบอ้อมอารีมีน้ำใจ ละอายชั่ว กลัวบาป ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ กล้ารับผิด เกิดจิตที่เป็นบุญกุศลอย่างสม่ำเสมอ มีสุขภาวะที่ดี คือ มีความสุข ความร่าเริง เบิกบาน มองโลกในแง่ดี มีกำลังใจเกิดแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ ในการร่วมกิจกรรมงานต่าง ๆ **ด้านปัญญา (ปัญญาภาวนา)** สติ ปัญญา ความเฉลียวฉลาด ทำให้เป็นผู้มีศรัทธาที่ประกอบด้วยปัญญาต่อพระรัตนตรัย เชื่อถือกฎแห่งกรรม และบาปบุญคุณโทษ มีทักษะและอุปนิสัยในการเรียนรู้ที่ดี เป็นผู้มีความใฝ่รู้ รู้จักการค้นคว้า การจดบันทึกให้เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การคิดวิเคราะห์ประมวลผล สามารถนำเสนอถ่ายทอดได้ทั้งแบบกลุ่มและรายบุคคล มีทักษะชีวิตเท่าทันต่อสิ่งเร้าภายนอก และกิเลสภายในตนสามารถแก้ปัญหาชีวิตได้ สามารถนำหลักธรรมไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิต[๕]

การศึกษาจะต้องพัฒนาคนให้เต็มคน เป็นผู้มีชีวิตที่สมบูรณ์ เป็นคนที่เก่ง ดี และมีความสุข การศึกษาจะต้องทำหน้าที่นี้ให้ได้ คือ เมื่อเรียนอยู่ ก็ต้องมีความสุขเป็นคุณสมบัติในใจ เมื่อเขามีความสุข ถ้าเขาเป็นคนเก่ง เมื่อออกไปในสังคมเขาไม่ต้องเบียดเบียนคนอื่นในการหาความสุขแก่สังคม และใช้ความเก่งในการสร้างสรรค์เพื่อ

---

[๓] อ่านเพิ่มเติมใน บุพภาคของการศึกษา *หรือ* บุพพนิมิตแห่งมัชฌิมาปฏิปทา, พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต) **พุทธธรรม,** พิมพ์ครั้งที่ ๑๕ (กรุงเทพมหานคร : บริษัท สหธรรมิก จำกัด,๒๕๕๒), หน้า ๖๖๗-๗๓๒.

[๔] ศึกษารายละเอียดใน พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต) **การศึกษาเริ่มต้นเมื่อคนกินอยู่เป็น,** พิมพ์ครั้งที่ ๕๔ (กรุงเทพมหานคร : บริษัท สหธรรมิก จำกัด, ๒๕๕๐).

[๕] พระครูโอภาสนนทกิตติ์ (ศักดา โอภาโส),พระมหาญาณวัฒน์ ฐิตวฑฺฒโน (บุดดาวงษ์) เรียบเรียง, **แนวคิดทางการศึกษาสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตฺโต),** เอกสารถ่ายสำเนา (๒๕๖๐).

ประโยชน์สุขร่วมกันทั่วสังคม ฉะนั้น จะต้องสร้างคนให้มีคุณสมบัติทั้ง ๓ คือ เก่ง ดี และมีความสุข และในกระบวนการนี้ก็ต้องสร้างคุณสมบัติที่เป็นกรณีพิเศษ ซึ่งจะต้องทำให้ได้สำหรับ กาละ เทศะที่เป็นอยู่เฉพาะหน้า คือ ความใฝ่รู้ สู้สิ่งยาก หรือขยายให้เต็มว่า ใฝ่รู้ (วัฒนธรรมวิทยาศาสตร์) ใฝ่สร้างสรรค์ (วัฒนธรรมเทคโนโลยีในความหมายที่แท้) และบากบั่นสู้สิ่งยาก (วัฒนธรรมอุตสาหกรรม) วิชาพื้นฐานนี้แหละเป็นการสร้างตัวบัณฑิต เป็นการสร้างคนให้มีคุณภาพขนาดที่จะไปนำสังคมได้ สมกับคำพูดของสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตฺโต) บุรพาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยที่เคยกล่าวไว้ว่า

“จะสอนวิชาเฉพาะวิชาชีพ ให้ใช้ผู้เชี่ยวชาญ
แต่จะสอนพื้นฐานต้องใช้นักปราชญ์”[๖]

การเรียนรู้วิถีพุทธ จึงตอบโจทย์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่รัฐบาลให้การส่งเสริม สนับสนุนโดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาเยาวชนไทย สอดรับกับคำปรารภของสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตโต) ว่า "**เด็กไทยต้องไม่ใช่เป็นเพียงแค่นักบริโภค แต่ต้องเป็นนักผลิตและเป็นนักสร้างสรรค์ในที่นี้การที่จะก้าวไปสู่ขั้นเป็นนักสร้างสรรค์นั้นเขาจะต้องมีความสุขจากการกระทำด้วย แต่เวลานี้ เด็กไทยกำลังขาดความสุข ขั้นนี้อย่างหนัก เด็กไทยทั่วไปไม่มีความสุขจากการกระทำ ได้แค่หาความสุขจากการเสพบริโภค และถึงกับเห็นการกระทำเป็นเรื่องทุกข์ ถ้าอย่างนี้ก็ใกล้อวสานสังคมไทยจะไปไม่รอด**"[๗] การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้วิถีพุทธในสถานศึกษาจึงเป็นทางรอดของเด็กและเยาวชนไทย

๒.๒ มาตรฐานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

การดำเนินงานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ได้ผ่านการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐ และเอกชน โดยกระบวนการทางวิชาการจากความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (มจร) และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการกำหนดอัตลักษณ์สถานศึกษาวิถีพุทธในสถานศึกษาอาชีวศึกษา และคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาตามแนววิถีพุทธในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ให้ไปศึกษา วิเคราะห์ ถอดบทเรียน การดำเนินงานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ จากสถานศึกษาต้นแบบที่ได้ดำเนินการมีผลเชิงประจักษ์แล้ว กำหนดเป็นมาตรฐานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ๔ ด้าน ๒๕ ตัวบ่งชี้

---

[๖] พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต), **การศึกษาเพื่อสร้างบัณฑิต หรือการศึกษาเพื่อผลผลิต**, หน้า ๑๒.

[๗] พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต), **พัฒนาการแบบองค์รวมของเด็กไทย,**พิมพ์ครั้งที่ ๑๐, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทสหธรรมิก จำกัด,๒๕๔๖), หน้า ๒.

แผนภาพที่ ๑ : มาตรฐานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ๔ ด้าน ๒๕ ตัวบ่งชี้

๒.๓ ระดับคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ มี ๓ ระดับคุณภาพ ดังนี้

๑) สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ คือ สถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐ และเอกชน ที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่สมัครเข้าร่วม และดำเนินการประเมินตนเองตามมาตรฐานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

๒) สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ คือ สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธที่มีการพัฒนา อย่างต่อเนื่องตามมาตรฐานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ โดยผ่านการประเมินจากคณะผู้ประเมิน และได้รับการคัดเลือกประกาศให้เป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ

๓) สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน คือ สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามมาตรฐานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ โดยผ่านการประเมินจากคณะผู้ประเมิน และได้รับการคัดเลือกประกาศให้เป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน

๒.๔ วิธีการสมัครเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

๑) ขั้นตอนและวิธีการสมัครสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ดังนี้

๑. สมัครเข้าร่วมโครงการสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ พร้อมแนบหลักฐานการยินยอมเข้าร่วมของผู้บริหาร ผ่านระบบการประเมินสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ (Buddhist Vocational College Assessment System : BVCAS) เพื่อขอรับบัญชีผู้ใช้ (Username & Password)

๒. เข้าระบบ BVCAS ด้วยบัญชีผู้ใช้ที่ได้รับ เพื่อบันทึกผลการดำเนินงานตามมาตรฐานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ตามระยะเวลาที่กำหนด

๓. ส่งรายงานผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ในระบบ BVCAS ตามระยะเวลาที่กำหนด

๔. สถานศึกษาจะได้รับใบประกาศเกียรติคุณรับรองเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

๒) ขั้นตอนและวิธีการสมัครสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ ดังนี้

๑. สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธที่มีผลการประเมินตนเองต่อเนื่อง ๓ ปี หรือตามที่คณะกรรมการเห็นชอบ สมัครขอรับการประเมินเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ ในระบบ BVCAS

๒. บันทึกผลการดำเนินงานตามมาตรฐานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ ในระบบ BVCAS ตามระยะเวลาที่กำหนด

๓. ส่งรายงานผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ ในระบบ BVCAS ตามระยะเวลาที่กำหนด

๔. แนบเอกสารประกอบ ดังรายการนี้

- โครงการหรือกิจกรรมด้านวิถีพุทธที่โดดเด่น สามารถพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน นักศึกษา ได้เป็นที่ประจักษ์
- กิจกรรมวิถีพุทธแบบมีส่วนร่วมที่เชื่อมโยงสถานศึกษากับชุมชน สังคม เครือข่ายภาครัฐ และเอกชน ที่แสดงถึงความมีจิตอาสาเพื่อสังคมเป็นที่ประจักษ์
- หลักฐานหรือร่องรอยที่แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน นักศึกษา มีคุณลักษณะวิถีพุทธ สามารถเป็นผู้นำในการประกอบศาสนพิธีได้ถูกต้อง
- หลักฐานหรือร่องรอยที่แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้เข้าอบรมหลักสูตรการบริหารจิตและเจริญปัญญาจากเครือข่ายของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕. สถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินเอกสารรายงานผลการประเมินตนเอง และเอกสารประกอบ จะได้รับการนัดหมายเพื่อรับการตรวจเยี่ยมเชิงประจักษ์

๖. สถานศึกษาเตรียมรับการตรวจเยี่ยมเชิงประจักษ์จากคณะผู้ประเมิน

๗. สถานศึกษาที่ผ่านการประเมินเชิงประจักษ์ จะได้รับใบประกาศเกียรติคุณรับรองเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ และโล่รางวัล

๓) ขั้นตอนและวิธีการสมัครสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน ดังนี้

๑. สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ที่ได้รับใบประกาศเกียรติคุณรับรองเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี สมัครขอรับการประเมินเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทานในระบบ BVCAS

๒. บันทึกผลการดำเนินงานตามมาตรฐานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน ในระบบ BVCAS ตามระยะเวลาที่กำหนด

๓. ส่งรายงานผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน ในระบบ BVCAS ตามระยะเวลาที่กำหนด

๔. แนบเอกสารประกอบ ดังรายการนี้

- โครงการหรือกิจกรรมด้านวิถีพุทธที่โดดเด่น สามารถพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน นักศึกษาได้เป็นที่ประจักษ์
- เอกสารหรือหลักฐานร่องรอยการเยี่ยมชมศึกษาดูงาน ให้คำปรึกษา คำแนะนำ กับสถานศึกษาอาชีวศึกษาอื่น ๆ หรือได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติในด้านบริการวิชาการเกี่ยวกับวิถีพุทธ

กิจกรรมวิถีพุทธแบบมีส่วนร่วมที่เชื่อมโยงกับสถานศึกษา ชุมชน สังคม เครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน

- นวัตกรรมด้านการดำเนินงาน การบริหารงาน หรือกิจกรรมการเรียนการสอนในการพัฒนาการศึกษาตามแนววิถีพุทธเป็นที่ประจักษ์
- ผลการจัดการความรู้ด้านการดำเนินงานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ จนสามารถนำไปใช้ได้จริงและมีการเผยแพร่ต่อสาธารณะ

๕. สถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินเอกสารรายงานผลการประเมินตนเอง และเอกสารประกอบ จะได้รับการนัดหมายเพื่อรับการตรวจเยี่ยมเชิงประจักษ์

๖. สถานศึกษารับการตรวจเยี่ยมเชิงประจักษ์จากคณะผู้ประเมิน

๗. สถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินเชิงประจักษ์ จะได้รับการนัดหมายเพื่อนำเสนอผลงาน

๘. สถานศึกษานำเสนอผลงานตามเกณฑ์ที่กำหนด

๙. สถานศึกษาที่ผ่านการประเมิน จะได้รับใบประกาศเกียรติคุณรับรองเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน และโล่รางวัลพระราชทาน

๓ แนวทางการประเมินตนเองของสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

๓.๑ จุดเน้นการประเมินระดับคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

๓.๒ แนวทางการประเมิน และวิธีการประเมินตนเองของสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

๓.๓ เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

๓.๔ แบบประเมินตนเองสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

๓.๕ เกณฑ์คะแนนการประเมิน

๓.๖ ขั้นตอนการประเมินสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

บทที่ ๓

แนวทางการประเมินตนเองของสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

๓.๑ จุดเน้นการประเมินระดับคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

๑) สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ พิจารณาจากการประเมินตนเองในระบบ BVCAS โดยจะได้รับประกาศเกียรติคุณรับรอง จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒) สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ พิจารณาจากระดับคะแนนการประเมินตนเองในระบบ BVCAS ในระดับดีมาก พร้อมกับการประเมินเชิงประจักษ์ โดยจะได้รับประกาศเกียรติคุณรับรอง และโล่รางวัล จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓) สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน พิจารณาจากระดับคะแนนการประเมินตนเองในระบบ BVCAS ในระดับดีเยี่ยม พร้อมกับการประเมินเชิงประจักษ์ นวัตกรรมด้านการดำเนินงาน การบริหาร และการจัดการเรียนรู้ และการจัดการความรู้ที่มีผลการเผยแพร่ต่อสาธารณะ โดยจะได้รับประกาศเกียรติคุณรับรอง และโล่พระราชทาน จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓.๒ แนวทางการประเมิน และวิธีการประเมินตนเองของสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

แนวทางการประเมินและวิธีการประเมินตนเองของสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ มีแนวทางและวิธีการประเมินตามมาตรฐานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ๔ ด้าน ๒๕ ตัวบ่งชี้ ในแต่ละตัวบ่งชี้ มีคำอธิบาย มีแนวทางการให้ระดับคุณภาพ และวิธีแนวทางการให้ระดับคุณภาพและแหล่งข้อมูล ดังนี้

มาตรฐานที่ ๑ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

คำอธิบาย

การบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ หมายถึง การที่สถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ที่ส่งเสริมการดำเนินงานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ โดยมีระบบการสนับสนุนและส่งเสริมการนำแผนปฏิบัติการประจำปีที่นำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม มีกระบวนการในการกำกับ ติดตาม ประเมินผลแผนปฏิบัติการประจำปี ปรับปรุงพัฒนาให้มีความทันสมัย มีการจัดทำสรุปผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี ที่เป็นระบบและมีความต่อเนื่องเป็นรูปธรรม พร้อมนำผลแนวทางการให้ระดับคุณภาพแผนปฏิบัติการประจำปีมาปรับปรุงการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

ตัวบ่งชี้

๑. มีแผนปฏิบัติการประจำปีที่ส่งเสริมการดำเนินงานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

๒. มีการสนับสนุนและส่งเสริมการนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

๓. มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างเป็นรูปธรรม

๔. มีการสรุปผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างเป็นรูปธรรม

๕. มีการนำผลการดำเนินงานมาปรับปรุงเพื่อยกระดับคุณภาพแผนปฏิบัติการประจำปี

ภายใต้มาตรฐานที่ ๑ แต่ละตัวบ่งชี้ มีคำอธิบาย แนวทางการให้ระดับคุณภาพและแหล่งข้อมูล ดังต่อไปนี้

ตัวบ่งชี้ ๑ มีแผนปฏิบัติการประจำปีที่ส่งเสริมการดำเนินงานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

คำอธิบาย	สถานศึกษามีแผนปฏิบัติการประจำปีที่ส่งเสริมการดำเนินงานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ โดยการมีส่วนร่วมของครู และบุคลากรของสถานศึกษา โดยมีคณะกรรมการในการดำเนินการแผนปฏิบัติการประจำปีและได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา
แนวทางการให้ระดับคุณภาพ	๑ = มีแผนปฏิบัติการประจำปีที่ส่งเสริมการดำเนินงานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธโดยการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรของสถานศึกษา
	๒ = มีแผนปฏิบัติการประจำปีที่ส่งเสริมการดำเนินงานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธโดยการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรของสถานศึกษา มีคณะกรรมการในการดำเนินการตามแผนอย่างเป็นรูปธรรม และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา
	๓ = มีแผนปฏิบัติการประจำปีที่ส่งเสริมการดำเนินงานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธโดยการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรของสถานศึกษา มีคณะกรรมการในการดำเนินการตามแผนอย่างเป็นรูปธรรม และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา มีความต่อเนื่องในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี
วิธีแนวทางการให้ระดับคุณภาพและแหล่งข้อมูล	๑) พิจารณาจากหลักฐานเอกสารเชิงประจักษ์ เช่น แผนปฏิบัติการประจำปี รายงานการประชุม และมติของคณะกรรมการสถานศึกษา ฯลฯ
	๒) สัมภาษณ์ผู้บริหาร นักเรียน นักศึกษา ครูผู้สอน บุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง
	๓) สังเกตสภาพการปฏิบัติงานจริง

ตัวบ่งชี้ ๒ มีการสนับสนุนและส่งเสริมการนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

คำอธิบาย	สถานศึกษามีงาน กิจกรรม โครงการ สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการประจำปีและมีการกำหนดผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน และมีบุคลากรของสถานศึกษาเข้าร่วมในงาน กิจกรรม โครงการ
แนวทางการให้ระดับคุณภาพ	๑ = มีงาน กิจกรรม โครงการ สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการประจำปี และมีการกำหนดผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน
	๒ = มีงาน กิจกรรม โครงการ สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการประจำปีและมีการกำหนดผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน และมีกลุ่มเป้าหมายครอบคลุมบุคลากรของสถานศึกษา
	๓ = มีงาน กิจกรรม โครงการ สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการประจำปีและมีการกำหนดผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน และมีกลุ่มเป้าหมายครอบคลุมบุคลากรของสถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง
วิธีแนวทางการให้ระดับคุณภาพและแหล่งข้อมูล	๑) พิจารณาจากหลักฐานเอกสารเชิงประจักษ์ เช่น แผนปฏิบัติการประจำปี รายงานการประชุม และมติของคณะกรรมการสถานศึกษา โครงการและผลของโครงการ ฯลฯ
	๒) สัมภาษณ์ผู้บริหาร นักเรียน นักศึกษา ครูผู้สอน บุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง
	๓) สังเกตสภาพการปฏิบัติงานจริง

ตัวบ่งชี้ ๓ มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างเป็นรูปธรรม

คำอธิบาย	สถานศึกษามีกระบวนการในการกำกับ ติดตาม ประเมินผลแผนปฏิบัติการประจำปี และมีการกำหนดผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน และมีการรายงานผลการกำกับ ติดตาม ประเมินผลแผนปฏิบัติการประจำปีให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบ
แนวทางการให้ระดับคุณภาพ	๑ = มีกระบวนการในการกำกับ ติดตาม ประเมินผลแผนปฏิบัติการประจำปี และมีการกำหนดผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน
	๒ = มีกระบวนการในการกำกับ ติดตาม ประเมินผลแผนปฏิบัติการประจำปี และมีการกำหนดผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน และมีการรายงานผลการกำกับ ติดตาม ประเมินผลแผนปฏิบัติการประจำปีให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบ
	๓ = มีกระบวนการในการกำกับ ติดตาม ประเมินผลแผนปฏิบัติการประจำปี และมีการกำหนดผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน และมีการรายงานผลการกำกับ ติดตาม ประเมินผลแผนปฏิบัติการประจำปีให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบ อย่างต่อเนื่อง
วิธีแนวทางการให้ระดับคุณภาพและแหล่งข้อมูล	๑) พิจารณาจากหลักฐานเอกสารเชิงประจักษ์ เช่น แผนปฏิบัติการประจำปี รายงานการประชุม และมติของคณะกรรมการสถานศึกษา โครงการและผลของโครงการ มีรายงานติดตามผลการดำเนินงาน ฯลฯ
	๒) สัมภาษณ์ผู้บริหาร นักเรียน นักศึกษา ครูผู้สอน บุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง
	๓) สังเกตสภาพการปฏิบัติงานจริง

ตัวบ่งชี้ ๔ มีการสรุปผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างเป็นรูปธรรม

คำอธิบาย	สถานศึกษามีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานและผู้เกี่ยวข้องเพื่อสรุปผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามงานกิจกรรมและโครงการที่กำหนดในแผนปฏิบัติการประจำปี
แนวทางการให้ระดับคุณภาพ	๑ = สถานศึกษามีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานและผู้เกี่ยวข้องเพื่อสรุปผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี
	๒ = สถานศึกษามีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานและผู้เกี่ยวข้องเพื่อสรุปผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามงานกิจกรรมและโครงการที่กำหนดในแผนปฏิบัติการประจำปี
	๓ = สถานศึกษามีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานและผู้เกี่ยวข้องเพื่อสรุปผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามงานกิจกรรมและโครงการที่กำหนดในแผนปฏิบัติการประจำปี อย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง
วิธีแนวทางการให้ระดับคุณภาพและแหล่งข้อมูล	๑) พิจารณาจากหลักฐานเอกสารเชิงประจักษ์ เช่น แผนปฏิบัติการประจำปี รายงานการประชุม และมติของคณะกรรมการสถานศึกษา โครงการและผลของโครงการ รายงานผลการดำเนินงานตามงาน กิจกรรมและโครงการตามแผนปฏิบัติงานประจำปี และแผนพัฒนาสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ฯลฯ

	๒) สัมภาษณ์ผู้บริหาร นักเรียน นักศึกษา ครูผู้สอน บุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง
	๓) สังเกตสภาพการปฏิบัติงานจริง

ตัวบ่งชี้ ๕ มีการนำผลการดำเนินงานมาปรับปรุงเพื่อยกระดับคุณภาพแผนปฏิบัติการประจำปี

คำอธิบาย	สถานศึกษามีการนำผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีมาปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
แนวทางการให้ระดับคุณภาพ	๑ = มีผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี
	๒ = มีการนำผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีมาปรับปรุงการดำเนินงาน
	๓ = มีการนำผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีมาปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
วิธีแนวทางการให้ระดับคุณภาพและแหล่งข้อมูล	๑) พิจารณาจากหลักฐานเอกสารเชิงประจักษ์ เช่น แผนปฏิบัติการประจำปี รายงานการประชุม และมติของคณะกรรมการสถานศึกษา โครงการและผลของโครงการ รายงานผลการดำเนินงานตามงาน กิจกรรมและโครงการตามแผนปฏิบัติงานประจำปี และแผนพัฒนาสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ฯลฯ
	๒) สัมภาษณ์ผู้บริหาร นักเรียน นักศึกษา ครูผู้สอน บุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง
	๓) สังเกตสภาพการปฏิบัติงานจริง

มาตรฐานที่ ๒ ด้านการพัฒนาบุคลากรตามหลักไตรสิกขา

คำอธิบาย

การพัฒนาบุคลากรตามหลักไตรสิกขา หมายถึง การที่สถานศึกษามีการพัฒนาบุคลากรทุกระดับตามหลักไตรสิกขา ครอบคลุมตั้งแต่ผู้บริหาร ครู บุคลากร ตลอดจนผู้เรียน โดยเริ่มจากการที่ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ เห็นความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาตามแนววิถีพุทธ และพัฒนาตนเอง ครู บุคลากร และผู้เรียนในสถานศึกษา ให้เป็นผู้ที่รักษาศีล งดเว้นอบายมุข รักษาตนโดย “กิน อยู่ ดู ฟัง เป็น” อย่างมีสติ มีความอ่อนน้อมถ่อมตน มีความเป็นกัลยามิตรต่อผู้อื่น เข้ารับการอบรมตามแนววิถีพุทธอยู่เสมอ มีความกตัญญู ซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย และความรับผิดชอบ ตลอดจนเป็นผู้ที่มีนิสัยรักการเรียนรู้ และมีความคิดสร้างสรรค์ สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งในสถานศึกษาด้วยสันติวิธีได้

ตัวบ่งชี้

๑. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ต่อการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ
๒. ผู้บริหาร ครู บุคลากร และผู้เรียน รักษาศีล งดเว้นอบายมุข และกิน อยู่ ดู ฟัง อย่างมีสติ
๓. ผู้บริหาร ครู บุคลากร และผู้เรียนมีความอ่อนน้อมถ่อมตน และมีความเป็นกัลยามิตรต่อผู้อื่น
๔. ผู้บริหาร ครู บุคลากร และผู้เรียนได้รับการอบรมบ่มเพาะ การเรียนรู้วิถีพุทธ มีความกตัญญู ซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย และความรับผิดชอบ
๕. ผู้บริหาร ครู บุคลากร และผู้เรียน มีความสามารถ ในการแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธีมีนิสัยรักการเรียนรู้ และมีความคิดสร้างสรรค์

ภายใต้มาตรฐานที่ ๒ แต่ละตัวบ่งชี้ มีคำอธิบาย แนวทางการให้ระดับคุณภาพและแหล่งข้อมูล ดังต่อไปนี้

ตัวบ่งชี้ ๑ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ต่อการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

คำอธิบาย	ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนางานด้านอาชีวศึกษาวิถีพุทธ และได้แสดงออกถึงวิสัยทัศน์ให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการขับเคลื่อนสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ให้บรรลุวิสัยทัศน์การบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ
แนวทางการให้ระดับคุณภาพ	๑ = ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนางานด้านอาชีวศึกษาวิถีพุทธ และได้แสดงออกถึงวิสัยทัศน์
	๒ = ผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนางานด้านอาชีวศึกษาวิถีพุทธ และได้แสดงออกถึงวิสัยทัศน์ โดยมีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมเป็นคณะทำงานในการกำหนดทิศทางการขับเคลื่อนสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ
	๓ = ผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนางานด้านอาชีวศึกษาวิถีพุทธ และได้แสดงออกถึงวิสัยทัศน์ โดยมีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมเป็นคณะทำงานในการกำหนดทิศทางการขับเคลื่อนสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ มีการแสดงออกถึงความมุ่งมั่นดำเนินงานให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ของผู้นำอย่างต่อเนื่อง
วิธีแนวทางการให้ระดับคุณภาพและแหล่งข้อมูล	๑) พิจารณาจากหลักฐานเอกสารเชิงประจักษ์ เช่น แผนปฏิบัติการประจำปี รายงานการประชุม และมติของคณะกรรมการสถานศึกษา โครงการและผลของโครงการ ฯลฯ
	๒) สัมภาษณ์คณะผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน บุคลากรในสถานศึกษา และผู้เรียน
	๓) ตรวจสภาพจริง และร่องรอยที่ปรากฏ

ตัวบ่งชี้ ๒ ผู้บริหาร ครู บุคลากร และผู้เรียน รักษาศีล งดเว้นอบายมุข และกิน อยู่ ดู ฟัง อย่างมีสติ

คำอธิบาย	ผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากร และผู้เรียน มีการรักษาศีลอย่างเคร่งครัดและสม่ำเสมอโดยได้งดเว้นทุก ๆ สิ่งที่เป็นอบายมุข และสามารถดำรงชีวิตด้านการกิน การอยู่ การดู การฟัง ด้วยสติอย่างมีวิจารณญาณ
แนวทางการให้ระดับคุณภาพ	๑ = ผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากร และผู้เรียน มีการรักษาศีลตามโอกาสหรือเทศกาล
	๒ = ผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากร และผู้เรียน มีการรักษาศีลอย่างเคร่งครัดและสม่ำเสมอโดยได้งดเว้นทุก ๆ สิ่งที่เป็นอบายมุข
	๓ = ผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากร และผู้เรียน มีการรักษาศีลอย่างเคร่งครัดและสม่ำเสมอโดยได้งดเว้นทุก ๆ สิ่งที่เป็นอบายมุข และสามารถดำรงชีวิตด้านการกิน การอยู่ การดู การฟัง ด้วยสติอย่างมีวิจารณญาณ
วิธีแนวทางการให้ระดับคุณภาพและแหล่งข้อมูล	๑) พิจารณาจากหลักฐานเอกสารเชิงประจักษ์ เช่น รายงานกิจกรรม โครงการ ที่สะท้อนการส่งเสริมการรักษาศีล การงดเว้นอบายมุข และการส่งเสริมชีวิตด้านการกิน การอยู่ การดู การฟัง ด้วยสติอย่างมีวิจารณญาณ ฯลฯ
	๒) สัมภาษณ์คณะผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน บุคลากรในสถานศึกษา และผู้เรียน
	๓) ตรวจสภาพจริง และร่องรอยที่ปรากฏ

ตัวบ่งชี้ ๓ ผู้บริหาร ครู บุคลากร และผู้เรียนมีความอ่อนน้อมถ่อมตน และมีความเป็นกัลยามิตรต่อผู้อื่น

คำอธิบาย	ผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากร และผู้เรียน มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความอ่อนน้อมถ่อมตน และความเป็นมิตรไมตรีต่อผู้อื่นโดยไม่เลือกปฏิบัติทั้งในและนอกสถานศึกษา
แนวทางการให้ระดับคุณภาพ	๑ = ผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากร และผู้เรียน มีพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างมีเอกภาพถึงความอ่อนน้อมถ่อมตน และความเป็นมิตรไมตรีต่อผู้อื่น
	๒ = ผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากร และผู้เรียน มีพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างมีเอกภาพถึงความอ่อนน้อมถ่อมตน และความเป็นมิตรไมตรีต่อผู้อื่นโดยไม่เลือกปฏิบัติทั้งในและนอกสถานศึกษา
	๓ = ผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากร และผู้เรียน มีพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างมีเอกภาพถึงความอ่อนน้อมถ่อมตน มีความเป็นมิตรไมตรีต่อผู้อื่นโดยไม่เลือกปฏิบัติทั้งในและนอกสถานศึกษา อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ
วิธีแนวทางการให้ระดับคุณภาพและแหล่งข้อมูล	๑) พิจารณาจากหลักฐานเอกสารเชิงประจักษ์ เช่น โครงการส่งเสริมสนับสนุน
	๒) สัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากร และผู้เรียน
	๓) ตรวจสภาพจริง และร่องรอยที่ปรากฏ

ตัวบ่งชี้ ๔ ผู้บริหาร ครู บุคลากร และผู้เรียนได้รับการอบรมบ่มเพาะ การเรียนรู้วิถีพุทธ มีความกตัญญู ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย และความรับผิดชอบ

คำอธิบาย	ผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากร และผู้เรียน ได้ผ่านการอบรมหลักสูตรในด้านการเรียนรู้วิถีพุทธ มีความกตัญญู รักษาความซื่อสัตย์ มีความสุจริต มีวินัยในตนเอง และความรับผิดชอบต่อสังคม
แนวทางการให้ระดับคุณภาพ	๑ = ผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากร และผู้เรียน ได้ผ่านการอบรมหลักสูตรในด้านการเรียนรู้วิถีพุทธ
	๒ = ผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากร และผู้เรียน ได้ผ่านการอบรมหลักสูตรในด้านการเรียนรู้วิถีพุทธ มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความกตัญญู รักษาความซื่อสัตย์ มีความสุจริต มีวินัยในตนเอง และความรับผิดชอบต่อสังคม
	๓ = ผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากร และผู้เรียน ได้ผ่านการอบรมหลักสูตรในด้านการเรียนรู้วิถีพุทธ มีความกตัญญู รักษาความซื่อสัตย์ มีความสุจริต มีวินัยในตนเอง และความรับผิดชอบต่อสังคม มีพฤติกรรมแสดงออกที่เด่นชัดเป็นเอกภาพและมีความต่อเนื่อง
วิธีแนวทางการให้ระดับคุณภาพและแหล่งข้อมูล	๑) พิจารณาจากหลักฐานเอกสารเชิงประจักษ์ เช่น โครงการและผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ
	๒) สัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากรในสถานศึกษา และผู้เรียน
	๓) ตรวจสภาพจริง และร่องรอยที่ปรากฏ

ตัวบ่งชี้ ๕ ผู้บริหาร ครู บุคลากร และผู้เรียน มีความสามารถ ในการแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี มีนิสัยรักการเรียนรู้ และมีความคิดสร้างสรรค์

คำอธิบาย	ผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากร และผู้เรียน มีทักษะความสามารถต่อการแก้ปัญหาความขัดแย้งภายในสถานศึกษาด้วยการนำแนวคิดแบบสันติวิธีมาเป็นฐานคิดต่อการดำเนินการโดยภาพรวม มีนิสัยรักการเรียนรู้ และมีความคิดสร้างสรรค์
แนวทางการให้ระดับคุณภาพ	๑ = ผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากร และผู้เรียน มีทักษะความสามารถต่อการแก้ปัญหาความขัดแย้งภายในสถานศึกษาด้วยการนำแนวคิดแบบสันติวิธีมาเป็นฐานคิดต่อการดำเนินการโดยภาพรวม
	๒ = ผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากร และผู้เรียน มีทักษะความสามารถต่อการแก้ปัญหาความขัดแย้งภายในสถานศึกษาด้วยการนำแนวคิดแบบสันติวิธีมาเป็นฐานคิดต่อการดำเนินการโดยภาพรวม มีนิสัยรักการเรียนรู้และความคิดสร้างสรรค์
	๓ = ผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากร และผู้เรียนมีทักษะความสามารถต่อการแก้ปัญหาความขัดแย้งภายในสถานศึกษาด้วยการนำแนวคิดแบบสันติวิธีมาเป็นฐานคิดต่อการดำเนินการโดยภาพรวม มีนิสัยรักการเรียนรู้และความคิดสร้างสรรค์ และมีความต่อเนื่องที่พัฒนาไปสู่การสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา
วิธีแนวทางการให้ระดับคุณภาพและแหล่งข้อมูล	๑) พิจารณาจากหลักฐานเอกสารเชิงประจักษ์ เช่น แผนงาน กิจกรรม โครงการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมทักษะความสามารถต่อการแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี การมีนิสัยรักการเรียนรู้และความคิดสร้างสรรค์ ฯลฯ
	๒) สัมภาษณ์ ผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากรในสถานศึกษา และผู้เรียน
	๓) สังเกตสภาพจริง และร่องรอยที่ปรากฏ

มาตรฐานที่ ๓ ด้านการพัฒนาเอกลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

คำอธิบาย

การพัฒนาเอกลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ หมายถึง การที่สถานศึกษามีการพัฒนาเอกลักษณ์ของสถานศึกษา ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการตามหลักไตรสิกขา โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผ่านการทำงานร่วมกับชุมชนและสังคม เพื่อส่งเสริมการมีจิตสาธารณะ จิตอาสา และส่งเสริมทักษะความเป็นผู้นำด้านคุณธรรม และแก้ไขปัญหาด้วยปัญญา ครู และผู้เรียนกำหนดข้อตกลงในชั้นเรียนร่วมกันด้วยสันติวิธี สถานศึกษามีกิจกรรมสวดมนต์ ไหว้พระ เจริญสติ ทบทวนศีล แผ่เมตตา และกิจกรรมที่ส่งเสริมวัฒนธรรมการยกย่องคนดี และเสริมแรงการทำความดี สำหรับเอกลักษณ์ด้านกายภาพ สถานศึกษาควรมีอาคาร ห้องเรียน สภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่ส่งเสริมการพัฒนาศีล สมาธิ และปัญญา มีพระพุทธรูปที่ประดิษฐานอย่างเด่นชัด สะอาด สงบ เหมาะกับบริบทของสถานศึกษา มีพื้นที่สำหรับศึกษาธรรมะ มีป้ายพุทธสุภาษิต หรือคำสอนส่งเสริมคุณธรรมที่เห็นเด่นชัดเพื่อการบริหารจิต และเจริญปัญญา นอกจากนี้สถานศึกษายังควรจัดให้มีบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ สามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเจริญสติ และปัญญาด้วย

ตัวบ่งชี้

๑. จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมที่ส่งเสริมสมรรถนะที่พึงประสงค์ที่บูรณาการตามหลักไตรสิกขา
๒. จัดกิจกรรมความร่วมมือกับชุมชน สังคม เพื่อส่งเสริมความเป็นจิตอาสา จิตสาธารณะและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น
๓. จัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะความเป็นผู้นำด้านคุณธรรมและแก้ไขปัญหาด้วยปัญญา
๔. จัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการกำหนดข้อตกลงการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียนด้วยสันติวิธี
๕. จัดกิจกรรมการสวดมนต์ ไหว้พระ เจริญสติ ทบทวนศีล และแผ่เมตตา
๖. จัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมการยกย่องคนดี และเสริมแรงการทำความดี
๗. มีอาคาร ห้องเรียน สภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่ส่งเสริมการพัฒนาศีล สมาธิและปัญญา
๘. มีพระพุทธรูปที่ประดิษฐานอย่างเด่นชัด สะอาด สงบ เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา
๙. มีพื้นที่สำหรับศึกษาธรรมะ มีป้ายพุทธสุภาษิต หรือคำสอนส่งเสริมคุณธรรมที่เห็นเด่นชัดเพื่อการบริหารจิตและเจริญปัญญา
๑๐. มีบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ สามารถให้คำแนะนำการเจริญสติและเจริญปัญญา

ภายใต้มาตรฐานที่ ๓ แต่ละตัวบ่งชี้ มีคำอธิบาย แนวทางการให้ระดับคุณภาพและแหล่งข้อมูล ดังต่อไปนี้

ตัวบ่งชี้ ๑ จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมที่ส่งเสริมสมรรถนะที่พึงประสงค์ที่บูรณาการตามหลักไตรสิกขา

คำอธิบาย	สถานศึกษามีกระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสมรรถนะตามคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ของมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.๒๕๖๑ ที่บูรณาการตามหลักไตรสิกขา โดยบุคลากรของสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนและการจัดกิจกรรม
แนวทางการให้ระดับคุณภาพ	๑ = มีกระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสมรรถนะที่พึงประสงค์โดยบูรณาการตามหลักไตรสิกขาโดยบุคลากรของสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผน
	๒ = มีกระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสมรรถนะที่พึงประสงค์โดยบูรณาการตามหลักไตรสิกขาโดยบุคลากรของสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนและการจัดกิจกรรมอย่างเป็นระบบ
	๓ = มีกระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสมรรถนะที่พึงประสงค์โดยบูรณาการตามหลักไตรสิกขาโดยบุคลากรของสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนและการจัดกิจกรรมอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมหลักไตรสิกขาอย่างต่อเนื่อง
วิธีแนวทางการให้ระดับคุณภาพและแหล่งข้อมูล	๑) พิจารณาจากหลักฐานเอกสารเชิงประจักษ์ เช่น แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายงานผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ฯลฯ
	๒) สัมภาษณ์ ผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากรในสถานศึกษา และผู้เรียน
	๓) สังเกตสภาพจริง และร่องรอยที่ปรากฏ

ตัวบ่งชี้ ๒ จัดกิจกรรมความร่วมมือกับชุมชน สังคม เพื่อส่งเสริมความเป็นจิตอาสา จิตสาธารณะและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

คำอธิบาย	สถานศึกษามีความร่วมมือกับชุมชน สังคม ในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นจิตอาสา จิตสาธารณะและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น มีผลการดำเนินงานร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชนและสังคม
แนวทางการให้ระดับคุณภาพ	๑ = มีความร่วมมือกับชุมชน สังคม ในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นจิตอาสา จิตสาธารณะและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น
	๒ = มีความร่วมมือกับชุมชน สังคม ในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นจิตอาสา จิตสาธารณะและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และมีผลการดำเนินงานตามแผน
	๓ = มีความร่วมมือกับชุมชน สังคม ในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นจิตอาสา จิตสาธารณะและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น มีผลการดำเนินงานตามแผนอย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง
วิธีแนวทางการให้ระดับคุณภาพและแหล่งข้อมูล	๑) พิจารณาจากหลักฐานเอกสารเชิงประจักษ์ เช่น แผนการจัดกิจกรรมสร้างความร่วมมือ รายงานผลการจัดกิจกรรมตามแผน ฯลฯ
	๒) สัมภาษณ์ ผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากรในสถานศึกษา และผู้เรียน
	๓) สังเกตสภาพจริง และร่องรอยที่ปรากฏ

ตัวบ่งชี้ ๓ จัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะความเป็นผู้นำด้านคุณธรรมและแก้ไขปัญหาด้วยปัญญา

คำอธิบาย	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำด้านคุณธรรมและแก้ไขปัญหาด้วยปัญญา โดยมีกระบวนการอย่างเป็นระบบและมีผลการดำเนินงานที่บรรลุผลสำเร็จและเกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีต่อผู้เรียน
แนวทางการให้ระดับคุณภาพ	๑ = มีกระบวนการในการส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำด้านคุณธรรมและแก้ไขปัญหาด้วยปัญญา
	๒ = มีกระบวนการในการส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำด้านคุณธรรมและแก้ไขปัญหาด้วยปัญญา มีระบบการดำเนินงานที่ชัดเจน มีผลการดำเนินงานที่บรรลุผลสำเร็จและเกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีต่อผู้เรียน
	๓ = มีกระบวนการในการส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำด้านคุณธรรมและแก้ไขปัญหาด้วยปัญญา มีระบบการดำเนินงานที่ชัดเจน มีผลการดำเนินงานที่บรรลุผลสำเร็จและเกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีต่อผู้เรียน อย่างต่อเนื่อง
วิธีแนวทางการให้ระดับคุณภาพและแหล่งข้อมูล	๑) พิจารณาจากหลักฐานเอกสารเชิงประจักษ์ เช่น มีโครงการจัดกิจกรรม รายงานผลการจัดกิจกรรมที่สะท้อนถึงระบบการดำเนินงาน ฯลฯ
	๒) สัมภาษณ์ ผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากรในสถานศึกษา และผู้เรียน
	๓) สังเกตสภาพจริง และร่องรอยที่ปรากฏ

ตัวบ่งชี้ ๔ จัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการกำหนดข้อตกลงการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียนด้วยสันติวิธี

คำอธิบาย	สถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการกำหนดข้อตกลงการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียนด้วยสันติวิธี
แนวทางการให้ระดับคุณภาพ	๑ = มีการกำหนดข้อตกลงการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียน
	๒ = มีการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการกำหนดข้อตกลงการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียน
	๓ = มีการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการกำหนดข้อตกลงการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียนด้วยสันติวิธี
วิธีแนวทางการให้ระดับคุณภาพและแหล่งข้อมูล	๑) พิจารณาจากหลักฐานเอกสารเชิงประจักษ์ เช่น มีโครงการจัดกิจกรรม รายงานผลการจัดกิจกรรมที่สะท้อนถึงระบบการดำเนินงานฯลฯ
	๒) สัมภาษณ์ ผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากรในสถานศึกษา และผู้เรียน
	๓) สังเกตสภาพจริง และร่องรอยที่ปรากฏ

ตัวบ่งชี้ ๕ จัดกิจกรรมการสวดมนต์ ไหว้พระ เจริญสติ ทบทวนศีล และแผ่เมตตา

คำอธิบาย	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการสวดมนต์ ไหว้พระ เจริญสติ ทบทวนศีล และแผ่เมตตา โดยมีกระบวนการในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีผลการดำเนินงานที่บรรลุผลสำเร็จ และเกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีต่อผู้เรียน
แนวทางการให้ระดับคุณภาพ	๑ = มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการสวดมนต์ ไหว้พระ เจริญสติ ทบทวนศีล และแผ่เมตตา
	๒ = มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการสวดมนต์ ไหว้พระ เจริญสติ ทบทวนศีล และแผ่เมตตา โดยมีกระบวนการในการดำเนินงานที่เป็นระบบและมีความชัดเจน มีผลการดำเนินงานที่บรรลุผลสำเร็จและเกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีต่อผู้เรียน
	๓ = มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการสวดมนต์ ไหว้พระ เจริญสติ ทบทวนศีล และแผ่เมตตา โดยมีกระบวนการในการดำเนินงานที่เป็นระบบและมีความชัดเจน มีผลการดำเนินงานที่บรรลุผลสำเร็จและเกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีต่อผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
วิธีแนวทางการให้ระดับคุณภาพและแหล่งข้อมูล	๑) พิจารณาจากหลักฐานเอกสารเชิงประจักษ์ เช่น มีโครงการจัดกิจกรรม รายงานผลการจัดกิจกรรมที่สะท้อนถึงระบบการดำเนินงานฯลฯ
	๒) สัมภาษณ์คณะผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน บุคลากรในสถานศึกษา และผู้เรียน
	๓) ตรวจสภาพจริง และร่องรอยที่ปรากฏ

ตัวบ่งชี้ ๖ จัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมการยกย่องคนดี และเสริมแรงการทำความดี

คำอธิบาย	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมการยกย่องคนดี และเสริมแรงการทำความดี มีกระบวนการในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีผลการดำเนินงานที่บรรลุผลสำเร็จ และเกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีต่อผู้เรียน
แนวทางการให้ระดับคุณภาพ	๑ = มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมการยกย่องคนดี และเสริมแรงการทำความดี
	๒ = มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมการยกย่องคนดี และเสริมแรงการทำความดี มีกระบวนการในการดำเนินงานที่เป็นระบบและมีความชัดเจน มีผลการดำเนินงานที่บรรลุผลสำเร็จและเกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีต่อผู้เรียน
	๓ = มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมการยกย่องคนดี และเสริมแรงการทำความดี มีกระบวนการในการดำเนินงานที่เป็นระบบและมีความชัดเจน มีผลการดำเนินงานที่บรรลุผลสำเร็จและเกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีต่อผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
วิธีแนวทางการให้ระดับคุณภาพและแหล่งข้อมูล	๑) พิจารณาจากหลักฐานเอกสารเชิงประจักษ์ เช่น มีโครงการจัดกิจกรรม รายงานผลการจัดกิจกรรมที่สะท้อนถึงระบบการดำเนินงาน ฯลฯ
	๒) สัมภาษณ์คณะผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน บุคลากรในสถานศึกษา และผู้เรียน
	๓) ตรวจสภาพจริง และร่องรอยที่ปรากฏ

ตัวบ่งชี้ ๗ มีอาคาร ห้องเรียน สภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่ส่งเสริมการพัฒนาศีล สมาธิและปัญญา

คำอธิบาย	สถานศึกษามีการดำเนินการพัฒนาและดูแลอาคาร ห้องเรียน สภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่ส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขา ให้มีความพร้อมและเพียงพอต่อการใช้งาน
แนวทางการให้ระดับคุณภาพ	๑ = มีการดำเนินการพัฒนาและดูแลอาคาร ห้องเรียน สภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่ส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขา
	๒ = มีการดำเนินการพัฒนาและดูแลอาคาร ห้องเรียน สภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่ส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขา ให้มีความพร้อมต่อการใช้งาน
	๓ = มีการดำเนินการพัฒนาและดูแลอาคาร ห้องเรียน สภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่ส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขา ให้มีความพร้อมและเพียงพอต่อการใช้งาน
วิธีแนวทางการให้ระดับคุณภาพและแหล่งข้อมูล	๑) พิจารณาจากหลักฐานเอกสารเชิงประจักษ์ เช่น มีแผนและผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาอาคาร ห้องเรียน สภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่ส่งเสริมการพัฒนาศีล สมาธิและปัญญา ฯลฯ
	๒) สัมภาษณ์คณะผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน บุคลากรในสถานศึกษา และผู้เรียน
	๓) ตรวจสภาพจริง และร่องรอยที่ปรากฏ

ตัวบ่งชี้ ๘ มีพระพุทธรูปที่ประดิษฐานอย่างเด่นชัด สะอาด สงบ เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

คำอธิบาย	สถานศึกษามีพระพุทธรูปประดิษฐานในสถานศึกษาที่มีความเด่นชัด สะอาด สงบ เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา มีการกำหนดผู้รับผิดชอบและการดำเนินงานทำนุบำรุงรักษาที่เป็นรูปธรรม
แนวทางการให้ระดับคุณภาพ	๑ = มีพระพุทธรูปที่ประดิษฐานในสถานศึกษา
	๒ = มีพระพุทธรูปที่ประดิษฐานในสถานศึกษาที่เด่นชัด และมีความสะอาด สงบ เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา
	๓ = มีพระพุทธรูปที่ประดิษฐานในสถานศึกษาที่เด่นชัด และมีความสะอาด สงบ เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา มีการกำหนดผู้รับผิดชอบและการดำเนินงานทำนุบำรุงรักษาที่เป็นรูปธรรม
วิธีแนวทางการให้ระดับคุณภาพและแหล่งข้อมูล	๑) พิจารณาจากหลักฐานเอกสารเชิงประจักษ์ เช่น มีแผนและผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาอาคาร ห้องเรียน สภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่ส่งเสริมการพัฒนาศีล สมาธิและปัญญา ฯลฯ
	๒) สัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง
	๓) ตรวจสภาพจริง และร่องรอยที่ปรากฏ

ตัวบ่งชี้ ๙ มีพื้นที่สำหรับศึกษาธรรมะ มีป้ายพุทธสุภาษิต หรือคำสอนส่งเสริมคุณธรรมที่เห็นเด่นชัด เพื่อการบริหารจิตและเจริญปัญญา

คำอธิบาย	สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาและดูแล จัดให้มีพื้นที่สำหรับศึกษาธรรมะ มีป้ายพุทธสุภาษิต หรือคำสอนส่งเสริมคุณธรรมที่เห็นเด่นชัด มีความพร้อมและพอเพียงต่อผู้เรียน เอื้อต่อการบริหารจิตและเจริญปัญญา และมีผู้รับผิดชอบและการดำเนินงานการดูแลรักษาที่เป็นรูปธรรม
แนวทางการให้ระดับคุณภาพ	๑ = มีพื้นที่สำหรับศึกษาธรรมะ มีป้ายพุทธสุภาษิต หรือคำสอนส่งเสริมคุณธรรม
	๒ = มีพื้นที่สำหรับศึกษาธรรมะ มีป้ายพุทธสุภาษิต หรือคำสอนส่งเสริมคุณธรรม ที่มีความเด่นชัด มีความพร้อมต่อการใช้งานและเอื้อต่อการบริหารจิตและเจริญปัญญา เพียงพอต่อผู้เรียน
	๓ = มีพื้นที่สำหรับศึกษาธรรมะ มีป้ายพุทธสุภาษิต หรือคำสอนส่งเสริมคุณธรรม ที่มีความเด่นชัด พร้อมต่อการใช้งานและเอื้อต่อการบริหารจิตและเจริญปัญญา เพียงพอต่อผู้เรียน มีผู้รับผิดชอบและการดำเนินงานดูแลรักษาที่เป็นรูปธรรม
วิธีแนวทางการให้ระดับคุณภาพและแหล่งข้อมูล	๑) พิจารณาจากหลักฐานเอกสารเชิงประจักษ์ เช่น รายงานการประชุม การตรวจสภาพแวดล้อมสถานที่สิ่งสนับสนุนฯลฯ
	๒) สัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง
	๓) ตรวจสภาพจริง และร่องรอยที่ปรากฏ

ตัวบ่งชี้ ๑๐ มีบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ สามารถให้คำแนะนำการเจริญสติและเจริญปัญญา

คำอธิบาย	สถานศึกษามีกิจกรรมส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ สามารถให้คำแนะนำการเจริญสติและปัญญา มีกระบวนการในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีผลการดำเนินงานที่บรรลุผลสำเร็จและเกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา
แนวทางการให้ระดับคุณภาพ	๑ = มีกิจกรรมส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ สามารถให้คำแนะนำการเจริญสติและปัญญา
	๒ = มีกิจกรรมส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ สามารถให้คำแนะนำการเจริญสติและปัญญา มีกระบวนการดำเนินงานที่เป็นระบบและมีความชัดเจน มีผลการดำเนินงานที่บรรลุผลสำเร็จและเกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา
	๓ = มีกิจกรรมส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ สามารถให้คำแนะนำการเจริญสติและปัญญา มีกระบวนการดำเนินงานที่เป็นระบบและมีความชัดเจน มีผลการดำเนินงานที่บรรลุผลสำเร็จและเกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง
วิธีแนวทางการให้ระดับคุณภาพและแหล่งข้อมูล	๑) พิจารณาจากหลักฐานเอกสารเชิงประจักษ์ เช่น รายงานการประชุม แผนการปฏิบัติการประจำปี งาน กิจกรรม โครงการที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ
	๒) สัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง
	๓) ตรวจสภาพจริง และร่องรอยที่ปรากฏ

มาตรฐานที่ ๔ ด้านการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายและการขยายผล

คำอธิบาย

การส่งเสริมการสร้างเครือข่ายและการขยายผล หมายถึง การที่สถานศึกษามีความร่วมมือกับเครือข่ายในการทำกิจกรรมต่าง ๆ บนพื้นฐานของคุณธรรม จริยธรรม ที่จะส่งผลให้สถานศึกษาสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยกิจกรรมดังกล่าว ได้แก่ การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม การกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา การสรุปผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา และการนำผลการประเมินแผนพัฒนาสถานศึกษาดังกล่าวมาปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้

๑. สถานศึกษามีความร่วมมือกับเครือข่ายในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา

๒. สถานศึกษามีความร่วมมือกับเครือข่ายในการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

๓. สถานศึกษามีความร่วมมือกับเครือข่ายในการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา

๔. สถานศึกษามีความร่วมมือกับเครือข่ายในการสรุปผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา

๕. สถานศึกษามีความร่วมมือกับเครือข่ายในการนำผลการประเมินแผนพัฒนาสถานศึกษามาปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ภายใต้มาตรฐานที่ ๔ แต่ละตัวบ่งชี้ มีคำอธิบาย แนวทางการให้ระดับคุณภาพและแหล่งข้อมูล ดังต่อไปนี้

ตัวบ่งชี้ ๑ สถานศึกษามีความร่วมมือกับเครือข่ายในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา

คำอธิบาย	สถานศึกษาได้สร้างความร่วมมือกับองค์กรที่เป็นสมาชิกเครือข่ายต่อการจัดทำแผนงานในการพัฒนาสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธได้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับเป้าหมาย และนโยบายการจัดการศึกษาสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ มีการพัฒนาและขยายผลเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรที่เป็นสมาชิกเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง
แนวทางการให้ระดับคุณภาพ	๑ = มีความร่วมมือกับองค์กรที่เป็นสมาชิกเครือข่ายต่อการจัดทำแผนงานในการพัฒนาสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ
	๒ = มีการพัฒนาความร่วมมือกับองค์กรที่เป็นสมาชิกเครือข่ายต่อการจัดทำแผนงานในการพัฒนาสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ สอดคล้องกับเป้าหมาย และนโยบายการจัดการศึกษาสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ
	๓ = มีการขยายผลเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรที่เป็นสมาชิกเครือข่าย ในการจัดทำแผนงานในการพัฒนาสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ สอดคล้องกับเป้าหมาย และนโยบายการจัดการศึกษาสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ อย่างต่อเนื่อง
วิธีแนวทางการให้ระดับคุณภาพและแหล่งข้อมูล	๑) พิจารณาจากหลักฐานเอกสารเชิงประจักษ์ เช่น แผนปฏิบัติการประจำปี รายงานการประชุม และมติของคณะกรรมการสถานศึกษา โครงการและผลของโครงการ ฯลฯ
	๒) สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน บุคลากร ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง
	๓) สังเกตจากสภาพจริง และร่องรอยที่ปรากฏ

ตัวบ่งชี้ ๒ สถานศึกษามีความร่วมมือกับเครือข่ายในการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

คำอธิบาย	สถานศึกษามีการจัด และพัฒนาการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมร่วมมือกับองค์กรสมาชิกเครือข่าย อย่างสร้างสรรค์ และต่อเนื่อง
แนวทางการให้ระดับคุณภาพ	๑ = มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมร่วมมือกับองค์กรสมาชิกเครือข่าย
	๒ = มีการพัฒนาการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมร่วมมือกับองค์กรสมาชิกเครือข่าย
	๓ = มีการพัฒนาการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมร่วมมือกับองค์กรสมาชิกเครือข่าย อย่างสร้างสรรค์และต่อเนื่อง
วิธีแนวทางการให้ระดับคุณภาพและแหล่งข้อมูล	๑) พิจารณาจากหลักฐานเอกสารเชิงประจักษ์ เช่น แผนปฏิบัติการประจำปี รายงานการประชุม และมติของคณะกรรมการสถานศึกษา โครงการและผลของโครงการ ฯลฯ
	๒) สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน บุคลากร ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง
	๓) สังเกตจากสภาพจริง และร่องรอยที่ปรากฏ

ตัวบ่งชี้ ๓ สถานศึกษามีความร่วมมือกับเครือข่ายในการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา

คำอธิบาย	สถานศึกษามีกระบวนการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา และรายงานผลการติดตาม พร้อมทั้งแจ้งให้เครือข่ายความร่วมมือรับทราบ
แนวทางการให้ระดับคุณภาพ	๑ = มีกระบวนการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา
	๒ = มีการรายงานผลการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา
	๓ = มีการแจ้งรายงานผลการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษาให้เครือข่ายความร่วมมือรับทราบ
วิธีแนวทางการให้ระดับคุณภาพและแหล่งข้อมูล	๑) พิจารณาจากหลักฐานเอกสารเชิงประจักษ์ เช่น แผนปฏิบัติการประจำปี รายงานการประชุม และมติของคณะกรรมการสถานศึกษา โครงการและผลของโครงการ ฯลฯ
	๒) สัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากรในสถานศึกษา ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง
	๓) สังเกตจากสภาพจริง และร่องรอยที่ปรากฏ

ตัวบ่งชี้ ๔ สถานศึกษามีความร่วมมือกับเครือข่ายในการสรุปผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา

คำอธิบาย	สถานศึกษามีการจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษาและแจ้งรายงานสรุปผลให้เครือข่ายความร่วมมือรับทราบอย่างต่อเนื่อง
แนวทางการให้ระดับคุณภาพ	๑ = มีการจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา
	๒ = มีการแจ้งรายงานสรุปผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษาสถานศึกษาให้เครือข่ายความร่วมมือรับทราบ
	๓ = มีการแจ้งรายงานสรุปผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษาสถานศึกษาให้เครือข่ายความร่วมมือรับทราบอย่างต่อเนื่อง
วิธีแนวทางการให้ระดับคุณภาพและแหล่งข้อมูล	๑) พิจารณาจากหลักฐานเอกสารเชิงประจักษ์ เช่น แผนปฏิบัติการประจำปี รายงานการประชุม และมติของคณะกรรมการสถานศึกษา โครงการและผลของโครงการ ฯลฯ
	๒) สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน บุคลากร ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง
	๓) สังเกตจากสภาพจริง และร่องรอยที่ปรากฏ

ตัวบ่งชี้ ๕ สถานศึกษามีความร่วมมือกับเครือข่ายในการนำผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษามาปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

คำอธิบาย	สถานศึกษามีการนำผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษามาปรับปรุงการดำเนินงานโดยการมีส่วนร่วมของเครือข่ายความร่วมมือ อย่างต่อเนื่อง
แนวทางการให้ระดับคุณภาพ	๑ = มีการนำผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษามาปรับปรุงการดำเนินงาน
	๒ = มีการนำผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษามาปรับปรุงการดำเนินงานโดยการมีส่วนร่วมของเครือข่ายความร่วมมือ
	๓ = มีการนำผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษามาปรับปรุงการดำเนินงานโดยการมีส่วนร่วมของเครือข่ายความร่วมมืออย่างต่อเนื่อง
วิธีแนวทางการให้ระดับคุณภาพและแหล่งข้อมูล	๑) พิจารณาจากหลักฐานเอกสารเชิงประจักษ์ เช่น แผนปฏิบัติการประจำปี รายงานการประชุม และมติของคณะกรรมการสถานศึกษา โครงการและผลของโครงการ
	๒) สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน บุคลากร ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง
	๓) สังเกตจากสภาพจริง และร่องรอยที่ปรากฏ

๓.๓ เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

การพิจารณาคัดเลือกสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธแบ่งเป็น ๓ ระดับ ได้แก่

๑. สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

๒. สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ

๓. สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน

โดยสถานศึกษาต้องสมัครเข้ารับการคัดเลือกตามมาตรฐานสถานศึกษาวิถีพุทธ จำนวน ๔ ด้าน ๒๕ ตัวบ่งชี้ สำหรับสถานศึกษาวิถีพุทธให้ประเมินตนเองตามมาตรฐานสถานศึกษาวิถีพุทธ ทั้ง ๒๕ ตัวบ่งชี้ การประเมินแบ่งเป็น ๒ ระดับ คือ ไม่มีการปฏิบัติ และมีการปฏิบัติ เพื่อขอรับการคัดเลือกเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ สถานศึกษาต้องมีผลการประเมินตนเองอย่างต่อเนื่องมาแล้ว ๓ ปี

สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน ต้องมีผลงานต่อเนื่องจากการได้รับการคัดเลือกเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำมาแล้ว ๒ ปี และมีการประเมินตนเองมาอย่างต่อเนื่องการประเมินการปฏิบัติตามตัวบ่งชี้แบ่งเป็น ๓ ระดับคุณภาพและมีผลการประเมินเชิงประจักษ์จากคณะกรรมการประเมินแต่ละระดับ กรรมการคนละชุดโดยมีรายละเอียดดังนี้

สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ มีเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือก ดังนี้

๑. สมัครใจเข้าร่วมโครงการสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

๒. มีความตั้งใจดำเนินการตามกระบวนการการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ด้านการพัฒนาบุคลากรตามหลักไตรสิกขา ด้านการพัฒนาเอกลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ และด้านการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายและการขยายผลสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

๓. มีการประเมินตนเองตามมาตรฐานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธในระบบการประเมินสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ (BVCAS)

สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ มีเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือก ดังนี้

๑. เป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ที่มีผลการประเมินตนเองต่อเนื่อง ๓ ปี หรือตามที่คณะกรรมการเห็นชอบ

๒. มีผลการประเมินเชิงประจักษ์จากคณะผู้ประเมินตามมาตรฐานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ได้ค่าเฉลี่ยแต่ละด้านไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐ ได้ค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๑

๓. มีโครงการ/กิจกรรมพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน นักศึกษาด้านวิถีพุทธจนได้ผลเป็นที่ประจักษ์

๔. มีกิจกรรมวิถีพุทธแบบมีส่วนร่วมที่เชื่อมโยงสถานศึกษากับชุมชน สังคม เครือข่ายภาครัฐ และเอกชน ที่แสดงถึงความมีจิตอาสาเพื่อสังคมเป็นที่ประจักษ์

๕. ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน นักศึกษา มีคุณลักษณะที่สะท้อนมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ วิถีพุทธ เช่น เป็นผู้นำในการประกอบศาสนพิธีได้ถูกต้อง

๖. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้เข้าอบรมหลักสูตรการบริหารจิตและเจริญปัญญาจากเครือข่ายของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน มีเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือก ดังนี้

๑. เป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี และมีผลการประเมินตนเองอย่างต่อเนื่อง

๒. มีผลการประเมินเชิงประจักษ์จากคณะผู้ประเมินตามเกณฑ์มาตรฐาน ตัวบ่งชี้สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ได้ค่าเฉลี่ยแต่ละด้านไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๙๐ ได้ค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๙๑

๓. มีโครงการ/กิจกรรมพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน นักศึกษาด้านวิถีพุทธจนได้ผลเป็นที่ประจักษ์

๔. มีกิจกรรมวิถีพุทธแบบมีส่วนร่วมที่เชื่อมโยงสถานศึกษากับชุมชน สังคม เครือข่ายภาครัฐ และเอกชน ที่แสดงถึงความมีจิตอาสาเพื่อสังคมเป็นที่ประจักษ์

๕. มีเอกสารหรือหลักฐานร่องรอยการเยี่ยมชมศึกษาดูงาน ให้คำปรึกษา คำแนะนำกับสถานศึกษาอาชีวศึกษาอื่น ๆ หรือได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติในด้านบริการวิชาการเกี่ยวกับวิถีพุทธ

๖. มีนวัตกรรมด้านการดำเนินงาน การบริหารงาน หรือการเรียนการสอนในการพัฒนาการศึกษาตามแนววิถีพุทธเป็นที่ประจักษ์

๗. มีการจัดการความรู้ด้านการดำเนินงานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธสามารถนำไปใช้ได้จริงและมีการเผยแพร่ต่อสาธารณะ

๓.๔ แบบประเมินตนเองของสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

๓.๔.๑ แบบประเมินตนเองของสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

แบบรายงานผลการประเมินตนเองสำหรับการขอรับการคัดเลือก
เป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ
ปีการศึกษา.....

- **ขอรับการคัดเลือกเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ**

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา
คำชี้แจง: ให้สถานศึกษากรอกข้อมูลให้ถูกต้อง ครบถ้วน

ชื่อสถานศึกษา .....

ที่อยู่.....

.....

โทรศัพท์.....เว็บไซต์.....

ประเภทวิชา.....จำนวน.....สาขาวิชา

ประเภทวิชา.....จำนวน.....สาขาวิชา

ประเภทวิชา.....จำนวน.....สาขาวิชา

ประเภทวิชา.....จำนวน.....สาขาวิชา

ประเภทวิชา.....จำนวน.....สาขาวิชา

จำนวนครู ..... คน, จำนวนบุคลากรทางการศึกษา ..... คน, จำนวนผู้เรียน ..... คน

จำนวนพระสอนศีลธรรมในสถานศึกษา ..... รูป

ชื่อผู้ประสานงาน.....ตำแหน่ง.....
โทรศัพท์.....E-mail.....ID Line.....

ตอนที่ ๒ ข้อมูลการประเมินตนเองสำหรับการขอขึ้นทะเบียนเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

คำชี้แจง: โปรดกรอกข้อมูลและทำเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับเอกสาร หลักฐาน ร่องรอย ที่บ่งบอกถึงคุณภาพตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ จำนวน ๒๕ ตัวบ่งชี้ โดยในการเขียนคำอธิบายหรือวิธีดำเนินการ ให้อธิบายตามหลัก 3A ได้แก่ ความตระหนัก (Awareness) ความพยายาม (Attempt) และผลสัมฤทธิ์ (Achievement)

มาตรฐานที่ ๑ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ			
๕ ตัวบ่งชี้	**ไม่มี (๐)**	**มี (๑)**	**คำอธิบาย/ วิธีดำเนินการ**
๑ มีแผนปฏิบัติการประจำปีที่ส่งเสริมการดำเนินงานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ			
๒ มีการสนับสนุนและส่งเสริมการนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม			
๓ มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างเป็นรูปธรรม			
๔ มีการสรุปผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างเป็นรูปธรรม			
๕ มีการนำผลการดำเนินงานมาปรับปรุงเพื่อยกระดับคุณภาพแผนปฏิบัติการประจำปี			
รวมคะแนนด้านที่ ๑			
มาตรฐานที่ ๒ ด้านการพัฒนาบุคลากรตามหลักไตรสิกขา			
๕ ตัวบ่งชี้	**ไม่มี (๐)**	**มี (๑)**	**คำอธิบาย / วิธีดำเนินการ**
๑ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ต่อการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ			
๒ ผู้บริหาร ครู บุคลากร และผู้เรียน รักษาศีล งดเว้นอบายมุข และ กิน อยู่ ดู ฟัง อย่างมีสติ			
๓ ผู้บริหาร ครู บุคลากร และผู้เรียนมีความอ่อนน้อมถ่อมตน และมีความเป็นกัลยามิตรต่อผู้อื่น			
๔ ผู้บริหาร ครู บุคลากร และผู้เรียนได้รับการอบรมบ่มเพาะ การเรียนรู้วิถีพุทธ มีความกตัญญู ซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย และความรับผิดชอบ			

๕ ผู้บริหาร ครู บุคลากร และผู้เรียน มีความสามารถ ในการแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี มีนิสัยรักการเรียนรู้ และมีความคิดสร้างสรรค์			
รวมคะแนนด้านที่ ๒			

มาตรฐานที่ ๓ การพัฒนาเอกลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ			
๑๐ ตัวบ่งชี้	**ไม่มี (๐)**	**มี (๑)**	**คำอธิบาย/ วิธีดำเนินการ**
๑ จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมที่ส่งเสริมสมรรถนะที่พึงประสงค์ที่บูรณาการตามหลักไตรสิกขา			
๒ จัดกิจกรรมความร่วมมือกับชุมชน สังคม เพื่อส่งเสริมความเป็นจิตอาสา จิตสาธารณะและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น			
๓ จัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะความเป็นผู้นำด้านคุณธรรมและแก้ไขปัญหาด้วยปัญญา			
๔ จัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการกำหนดข้อตกลงการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียนด้วยสันติวิธี			
๕ จัดกิจกรรมการสวดมนต์ ไหว้พระ เจริญสติ ทบทวนศีล และแผ่เมตตา			
๖ จัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมการยกย่องคนดี และเสริมแรงการทำความดี			
๗ มีอาคาร ห้องเรียน สภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่ส่งเสริมการพัฒนาศีล สมาธิและปัญญา			
๘ มีพระพุทธรูปที่ประดิษฐานอย่างเด่นชัด สะอาด สงบ เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา			
๙ มีพื้นที่สำหรับศึกษาธรรมะ มีป้ายพุทธสุภาษิต หรือคำสอนส่งเสริมคุณธรรมที่เห็นเด่นชัดเพื่อการบริหารจิตและเจริญปัญญา			
๑๐ มีบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ สามารถให้คำแนะนำการเจริญสติและเจริญปัญญา			
รวมคะแนนด้านที่ ๓			

มาตรฐานที่ ๔ ด้านการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายและการขยายผล			
๕ ตัวบ่งชี้	**ไม่มี (๐)**	**มี (๑)**	**คำอธิบาย/ วิธีดำเนินการ**
๑ สถานศึกษามีความร่วมมือกับเครือข่ายในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา			
๒ สถานศึกษามีความร่วมมือกับเครือข่ายในการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม			
๓ สถานศึกษามีความร่วมมือกับเครือข่ายในการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา			
๔ สถานศึกษามีความร่วมมือกับเครือข่ายในการสรุปผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา			
๕ สถานศึกษามีความร่วมมือกับเครือข่ายในการนำผลการประเมินแผนพัฒนาสถานศึกษามาปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง			
รวมคะแนนด้านที่ ๔			
สรุปผลคะแนนทั้ง ๔ ด้าน			**คะแนน**

ขอรับรองว่าข้าพเจ้าได้ทำการประเมินตามความเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ประเมินภายในของสถานศึกษา

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....(ผู้บริหารสถานศึกษา).....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๓.๔.๒ แบบประเมินตนเองสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ และพระราชทาน
แบบรายงานผลการประเมินตนเองสำหรับการขอรับการคัดเลือก
เป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ และชั้นพระราชทาน
ปีการศึกษา .....

- **ขอรับการคัดเลือกเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ** ☐ ชั้นนำ ☐ พระราชทาน

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา

คำชี้แจง: ให้สถานศึกษากรอกข้อมูลให้ถูกต้อง ครบถ้วน

ชื่อสถานศึกษา .....

ที่อยู่.....

.....

โทรศัพท์.....เว็บไซต์.....

ประเภทวิชา.....จำนวน.....สาขาวิชา

ประเภทวิชา.....จำนวน.....สาขาวิชา

ประเภทวิชา.....จำนวน.....สาขาวิชา

ประเภทวิชา.....จำนวน.....สาขาวิชา

ประเภทวิชา.....จำนวน.....สาขาวิชา

จำนวนครู ..... คน, จำนวนบุคลากรทางการศึกษา ..... คน, จำนวนผู้เรียน ..... คน

จำนวนพระสอนศีลธรรมในสถานศึกษา ..... รูป

ชื่อผู้ประสานงาน.....ตำแหน่ง.....
โทรศัพท์.....E-mail.....ID Line.....

ตอนที่ ๒ ข้อมูลการประเมินตนเองสำหรับการขอขึ้นทะเบียนเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

คำชี้แจง: โปรดกรอกข้อมูลและทำเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับเอกสาร หลักฐาน ร่องรอย ที่บ่งบอกถึงคุณภาพตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ จำนวน ๒๕ ตัวบ่งชี้ โดยในการเขียนคำอธิบายหรือวิธีดำเนินการ ให้อธิบายตามหลัก 3A ได้แก่ ความตระหนัก (Awareness) ความพยายาม (Attempt) และผลสัมฤทธิ์ (Achievement)

มาตรฐานที่ ๑ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ				
๕ ตัวบ่งชี้	**ระดับคุณภาพ**			**คำอธิบาย/ วิธีดำเนินการ**
	(๑)	**(๒)**	**(๓)**	
๑ มีแผนปฏิบัติการประจำปีที่ส่งเสริมการดำเนินงานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ				
๒ มีการสนับสนุนและส่งเสริมการนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม				
๓ มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างเป็นรูปธรรม				
๔ มีการสรุปผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างเป็นรูปธรรม				
๕ มีการนำผลการดำเนินงานมาปรับปรุงเพื่อยกระดับคุณภาพแผนปฏิบัติการประจำปี				
รวมคะแนนด้านที่ ๑				
มาตรฐานที่ ๒ ด้านการพัฒนาบุคลากรตามหลักไตรสิกขา				
๕ ตัวบ่งชี้	**ระดับคุณภาพ**			**คำอธิบาย/ วิธีดำเนินการ**
	(๑)	**(๒)**	**(๓)**	
๑ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ต่อการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ				
๒ ผู้บริหาร ครู บุคลากร และผู้เรียน รักษาศีล งดเว้นอบายมุข และกิน อยู่ ดู ฟัง อย่างมีสติ				
๓ ผู้บริหาร ครู บุคลากร และผู้เรียนมีความอ่อนน้อมถ่อมตน และมีความเป็นกัลยามิตรต่อผู้อื่น				
๔ ผู้บริหาร ครู บุคลากร และผู้เรียนได้รับการอบรมบ่มเพาะ การเรียนรู้วิถีพุทธ มีความกตัญญู ซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย และความรับผิดชอบ				

๕ ผู้บริหาร ครู บุคลากร และผู้เรียน มีความสามารถ ในการแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี มีนิสัยรักการเรียนรู้ และมีความคิดสร้างสรรค์				
รวมคะแนนด้านที่ ๒				

มาตรฐานที่ ๓ ด้านการพัฒนาเอกลักษณ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ				
๑๐ ตัวบ่งชี้	**ระดับคุณภาพ**			**คำอธิบาย/ วิธีดำเนินการ**
	(๑)	(๒)	(๓)	
๑ จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมที่ส่งเสริมสมรรถนะที่พึงประสงค์ที่บูรณาการตามหลักไตรสิกขา				
๒ จัดกิจกรรมความร่วมมือกับชุมชน สังคม เพื่อส่งเสริมความเป็นจิตอาสา จิตสาธารณะและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น				
๓ จัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะความเป็นผู้นำด้านคุณธรรมและแก้ไขปัญหาด้วยปัญญา				
๔ จัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการกำหนดข้อตกลงการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียนด้วยสันติวิธี				
๕ จัดกิจกรรมการสวดมนต์ ไหว้พระ เจริญสติ ทบทวนศีล และแผ่เมตตา				
๖ จัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมการยกย่องคนดี และเสริมแรงการทำความดี				
๗ มีอาคาร ห้องเรียน สภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่ส่งเสริมการพัฒนาศีล สมาธิและปัญญา				
๘ มีพระพุทธรูปที่ประดิษฐานอย่างเด่นชัด สะอาด สงบ เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา				
๙ มีพื้นที่สำหรับศึกษาธรรมะ มีป้ายพุทธสุภาษิต หรือคำสอนส่งเสริมคุณธรรมที่เห็นเด่นชัดเพื่อการบริหารจิตและเจริญปัญญา				
๑๐ มีบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ สามารถให้คำแนะนำการเจริญสติและเจริญปัญญา				
รวมคะแนนด้านที่ ๓				

มาตรฐานที่ ๔ ด้านการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายและการขยายผล				
๕ ตัวบ่งชี้	**ระดับคุณภาพ**			**คำอธิบาย/ วิธีดำเนินการ**
	(๑)	**(๒)**	**(๓)**	
๑ สถานศึกษามีความร่วมมือกับเครือข่ายในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา				
๒ สถานศึกษามีความร่วมมือกับเครือข่ายในการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม				
๓ สถานศึกษามีความร่วมมือกับเครือข่ายในการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา				
๔ สถานศึกษามีความร่วมมือกับเครือข่ายในการสรุปผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา				
๕ สถานศึกษามีความร่วมมือกับเครือข่ายในการนำผลการประเมินแผนพัฒนาสถานศึกษามาปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง				
รวมคะแนนด้านที่ ๔				
สรุปผลการประเมิน	**คะแนน**			

ขอรับรองว่าข้าพเจ้าได้ทำการประเมินตามความเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ประเมินภายในของสถานศึกษา

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....(ผู้บริหารสถานศึกษา).....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๓.๕ เกณฑ์คะแนนการประเมิน

ระดับคะแนน	ค่าระดับ
๙๑ - ๑๐๐ คะแนน	ดีเยี่ยม
๘๑ – ๙๐ คะแนน	ดีมาก
๗๑ - ๘๐ คะแนน	ดี
๖๑ - ๗๐ คะแนน	ปานกลาง
๕๐ - ๖๐ คะแนน	กำลังพัฒนา

หมายเหตุ
*__ชั้นนำ__ ควรมีระดับคุณภาพ **“ระดับดีมาก”** ขึ้นไป
*__ชั้นพระราชทาน__ ควรมีระดับคุณภาพ **“ระดับดีเยี่ยม”** ขึ้นไป
การปัดเศษจุดทศนิยม ให้ปัดเศษเป็น ๑ คะแนน เฉพาะกรณีที่มีค่าคะแนนตั้งแต่ ๐.๕ ขึ้นไป

๓.๖ ขั้นตอนการประเมินสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

๓.๖.๑ สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ มีขั้นตอนการประเมิน ดังนี้

แผนภาพที่ ๒ : แสดงขั้นตอนการประเมินสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

ตารางที่ ๑ แสดงรายละเอียดแต่ละขั้นตอนการประเมินสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ดังนี้

สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ			
ขั้นตอน	**ผู้รับผิดชอบ**	**กิจกรรม**	**คำอธิบาย**
๑.๑	สถานศึกษา	สถานศึกษา สมัครใจเข้าร่วมโครงการ	สถานศึกษาอาชีวศึกษา สมัครเข้าร่วมโครงการสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ พร้อมแนบหลักฐานการยินยอมเข้าร่วมของผู้บริหาร ผ่านระบบการประเมินสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ (Buddhist Vocational College Assessment System : BVCAS) เพื่อขอรับบัญชีผู้ใช้ (Username & Password)
๑.๒	สอศ. กับ มจร	สอศ. กับ มจร ตรวจสอบ ข้อมูลการสมัคร และออก User & Password	Admin ระบบ BVCAS ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลการสมัครของสถานศึกษา และอนุมัติบัญชีผู้ใช้ (Username & Password) จากนั้น แจ้งผลการตรวจสอบให้สถานศึกษาทราบ

สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ			
ขั้นตอน	**ผู้รับผิดชอบ**	**กิจกรรม**	**คำอธิบาย**
๑.๓	สถานศึกษา	สถานศึกษา ประเมินตนเอง	สถานศึกษา เข้าระบบ BVCAS ด้วยบัญชีผู้ใช้ที่ได้รับ เพื่อบันทึกผลการดำเนินงานตามมาตรฐานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ตามระยะเวลาที่กำหนด
๑.๔	สถานศึกษา	สถานศึกษา ส่งรายงานผลการประเมินตนเอง	สถานศึกษา ส่งรายงานผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ในระบบ BVCAS ตามระยะเวลาที่กำหนด
๑.๕	สอศ. กับ มจร	สอศ. กับ มจร ตรวจสอบรับรองรายงานการประเมินตนเอง และออกใบประกาศเกียรติคุณ	Admin ระบบ BVCAS ดำเนินการตรวจสอบรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา แล้วอนุมัติออกใบประกาศเกียรติคุณรับรองเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

๓.๖.๒ สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ มีขั้นตอนการประเมิน ๒ รอบ ประกอบด้วย รอบที่ ๑ พิจารณาเอกสาร และ รอบที่ ๒ พิจารณาเชิงประจักษ์ มีรายละเอียดตาม Flow Chart นี้

แผนภาพที่ ๓ : แสดงขั้นตอนการประเมินสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ รอบที่ ๑

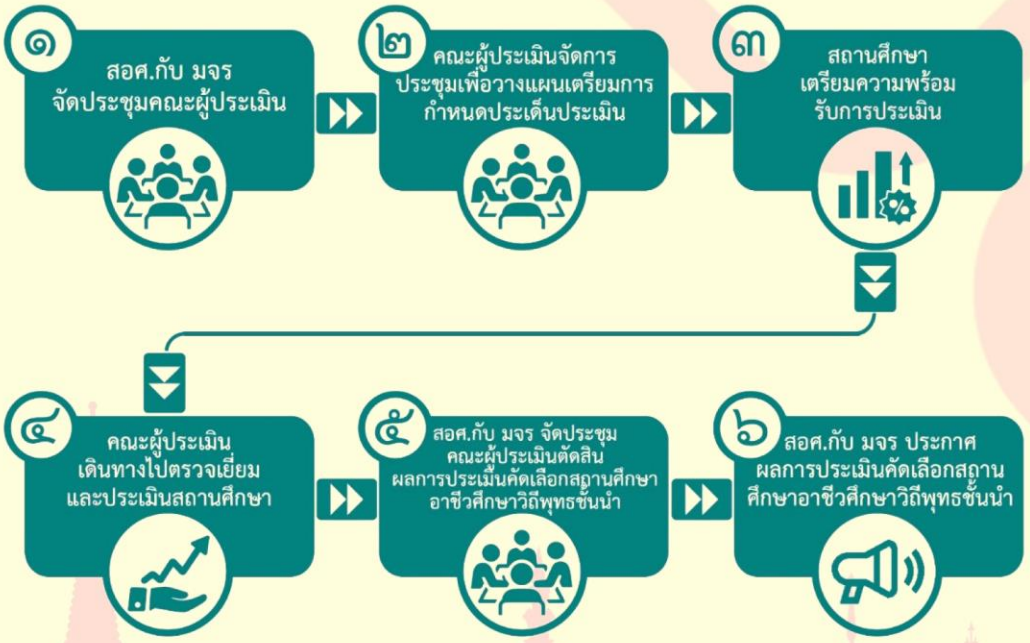

แผนภาพที่ ๔ : แสดงขั้นตอนการประเมินสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ รอบที่ ๒

ตารางที่ ๒ แสดงรายละเอียดแต่ละขั้นตอนการประเมินสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ ดังนี้

สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ การประเมินรอบที่ ๑ (พิจารณาเอกสาร)			
ขั้นตอน	**ผู้รับผิดชอบ**	**กิจกรรม**	**คำอธิบาย**
๑.๑	สอศ. กับ มจร	สอศ. กับ มจร ประกาศรับสมัครสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ	๑) สอศ.กับ มจร ร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี โครงการสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ชั้นนำ กำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด ขอบเขตการดำเนินงาน ๒) สอศ. กับ มจร ประชาสัมพันธ์เชิญชวนสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธสมัครขอรับการประเมินยกระดับการพัฒนาเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ
๑.๒	สถานศึกษา	สถานศึกษาสมัครขอรับการประเมินเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ	สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด สมัครขอรับการประเมินยกระดับการพัฒนาเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ชั้นนำ ผ่านทางระบบ BVCAS ตามระยะเวลาที่กำหนด
๑.๓	สอศ. กับ มจร	สอศ. กับ มจร คัดเลือกผู้ประเมิน และแต่งตั้งคณะผู้ประเมิน	สอศ. กับ มจร คัดเลือกและแต่งตั้งคณะผู้ประเมิน รวมทั้งกำหนดสถานศึกษาที่จะประเมิน
๑.๔	สอศ.กับ มจร และ คณะผู้ประเมิน	สอศ.กับ มจร จัดประชุมคณะผู้ประเมิน	๑) สอศ.กับ มจร จัดประชุมคณะผู้ประเมินเพื่อพิจารณาเอกสารรายงานการประเมินตนเอง และเอกสารประกอบอื่น ๆ ในระบบ BVCAS ๒) คณะผู้ประเมิน พิจารณาเอกสารรายงานการประเมินตนเอง และเอกสารประกอบอื่น ๆ ในระบบ BVCAS ตามที่ได้รับมอบหมาย พร้อมสรุปประเด็นการพิจารณาเพื่อส่งมอบให้เลขานุการคณะผู้ประเมินนำไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป
๑.๕	คณะผู้ประเมิน	ประธานคณะผู้ประเมิน สรุป และรายงานผลการประเมินรอบที่ ๑ พิจารณาเอกสาร	๑) ประธานคณะผู้ประเมิน รวบรวมสรุปผลการพิจารณาเอกสารฯ จากผู้ประเมิน

สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ การประเมินรอบที่ ๑ (พิจารณาเอกสาร)			
ขั้นตอน	**ผู้รับผิดชอบ**	**กิจกรรม**	**คำอธิบาย**
			๒) ประธานคณะผู้ประเมินจัดทำรายงานผลการประเมินรอบที่ ๑ พิจารณาเอกสารให้ สอศ./มจร รับทราบ
๑.๖	สอศ. กับ มจร	สอศ. กับ มจร ประกาศผลการประเมินรอบที่ ๑ พิจารณาเอกสาร	๑) สอศ.กับ มจร จัดทำประกาศผลการประเมินสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ รอบการประเมินที่ ๑ พิจารณาเอกสาร ๒) สอศ.กับ มจร แจ้งให้สถานศึกษาที่ผ่านการประเมินรอบที่ ๑ พิจารณาเอกสาร รับทราบ เพื่อเตรียมรับการประเมินรอบที่ ๒ พิจารณาเชิงประจักษ์

สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ การประเมินรอบที่ ๒ (พิจารณาเชิงประจักษ์)			
ขั้นตอน	**ผู้รับผิดชอบ**	**กิจกรรม**	**คำอธิบาย**
๒.๑	สอศ.กับ มจร และ คณะผู้ประเมิน	สอศ.กับ มจร จัดประชุมคณะผู้ประเมิน	สอศ.กับ มจร จัดประชุมคณะผู้ประเมิน ชี้แจงแนวทางการดำเนินการตรวจเยี่ยมเชิงประจักษ์พร้อมกับกำหนดขอบเขตและมอบหมายงานให้คณะผู้ประเมินแต่ละคณะได้รับทราบ
๒.๒	คณะผู้ประเมิน	คณะผู้ประเมิน จัดการประชุมเพื่อวางแผนเตรียมการ กำหนดประเด็นประเมิน	คณะผู้ประเมินร่วมกันวางแผนการตรวจเยี่ยม และการประเมิน กำหนดตารางการปฏิบัติงานและมอบหมายภาระงานให้ผู้ประเมินแต่ละคนอย่างชัดเจน และนัดวันที่จะไปตรวจเยี่ยมสถานศึกษา
๒.๓	คณะผู้ประเมิน และ สถานศึกษา	สถานศึกษาเตรียมความพร้อมรับการประเมิน	๑) คณะผู้ประเมินแจ้งสถานศึกษาก่อนเข้าประเมินไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน ๒) สถานศึกษาเตรียมพร้อมรับการประเมินเชิงประจักษ์จากคณะผู้ประเมิน ตามกำหนดวัน เวลาที่ได้นัดหมาย

สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ การประเมินรอบที่ ๒ (พิจารณาเชิงประจักษ์)			
ขั้นตอน	**ผู้รับผิดชอบ**	**กิจกรรม**	**คำอธิบาย**
๒.๔	คณะผู้ประเมิน	คณะผู้ประเมิน เดินทางไปตรวจเยี่ยม และ ประเมินสถานศึกษา	๑) คณะผู้ประเมินเดินทางไปยังสถานศึกษาตามกำหนดวัน เวลาที่ได้นัดหมายกับสถานศึกษา ๒) คณะผู้ประเมินชี้แจงให้ผู้บริหาร ครู บุคลากรหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องรับทราบกระบวนการและเข้าใจวัตถุประสงค์ และขอบเขตการประเมิน ๓) คณะผู้ประเมินทำการประเมินสถานศึกษาตามขอบข่ายและประเด็นที่คณะผู้ประเมินกำหนดไว้แล้วนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาอภิปรายร่วมกันเพื่อวิเคราะห์ผลการประเมิน ๔) คณะผู้ประเมินนำเสนอข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาจากข้อค้นพบในการประเมินให้สถานศึกษาได้รับทราบ
๒.๕	สอศ.กับ มจร และ คณะผู้ประเมิน	สอศ.กับ มจร จัดประชุม คณะผู้ประเมินตัดสิน ผลการประเมินคัดเลือก สถานศึกษา อาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ	สอศ.กับ มจร จัดประชุมคณะผู้ประเมินพิจารณาผลการตรวจเยี่ยมเชิงประจักษ์และตัดสินผลการประเมิน คัดเลือกสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ
๒.๖	สอศ.กับ มจร	สอศ.กับ มจร ประกาศผล การประเมินคัดเลือก สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ชั้นนำ	มจร จัดทำรายงานผลการประเมินคัดเลือกสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ และจัดทำประกาศผลการประเมินคัดเลือกสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ เพื่อเสนอให้เลขาธิการ สอศ. ลงนามประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

๓.๖.๓ สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน มีขั้นตอนการประเมิน ๓ รอบ ประกอบด้วย รอบที่ ๑ พิจารณาเอกสาร รอบที่ ๒ พิจารณาเชิงประจักษ์ และรอบที่ ๓ พิจารณาผลงาน มีรายละเอียดตาม Flow Chart นี้

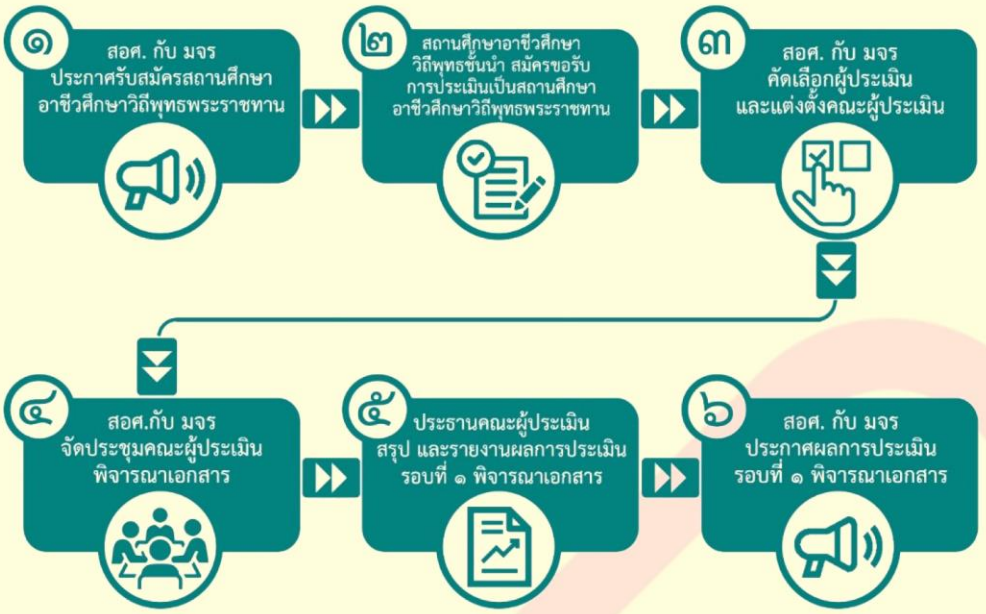

แผนภาพที่ ๕ : แสดงขั้นตอนการประเมินสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน รอบที่ ๑

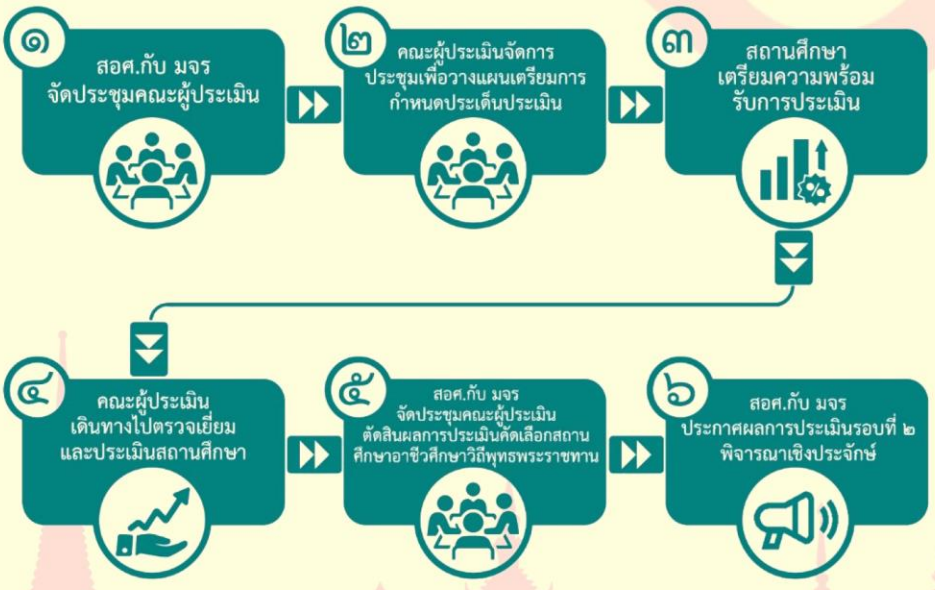

แผนภาพที่ ๖ : แสดงขั้นตอนการประเมินสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน รอบที่ ๒

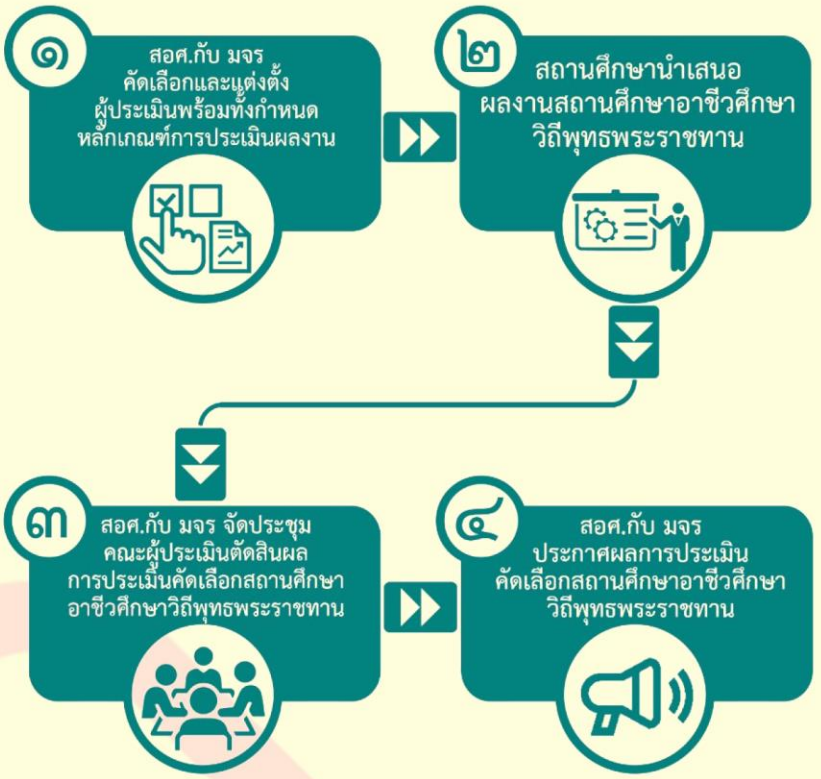

แผนภาพที่ ๗ : แสดงขั้นตอนการประเมินสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน รอบที่ ๓

ตารางที่ ๓ แสดงรายละเอียดแต่ละขั้นตอนการประเมินสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน ดังนี้

สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน **การประเมินรอบที่ ๑ (พิจารณาเอกสาร)**			
ขั้นตอน	**ผู้รับผิดชอบ**	**กิจกรรม**	**คำอธิบาย**
๑.๑	สอศ. กับ มจร	สอศ. กับ มจร ประกาศรับสมัครสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน	๑) สอศ.กับ มจร ร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี โครงการสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ พระราชทาน กำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด ขอบเขตการดำเนินงาน ๒) สอศ. กับ มจร ประชาสัมพันธ์เชิญชวนสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธสมัครขอรับการประเมินยกระดับการพัฒนาเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน

สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน การประเมินรอบที่ ๑ (พิจารณาเอกสาร)			
ขั้นตอน	**ผู้รับผิดชอบ**	**กิจกรรม**	**คำอธิบาย**
๑.๒	สถานศึกษา	สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ สมัครขอรับการประเมินเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน	สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธชั้นนำ ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด สมัครขอรับการประเมินยกระดับการพัฒนาเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน ผ่านทางระบบ BVCAS ตามระยะเวลาที่กำหนด
๑.๓	สอศ. กับ มจร	สอศ. กับ มจร คัดเลือกผู้ประเมิน และแต่งตั้งคณะผู้ประเมิน	สอศ. กับ มจร คัดเลือกและแต่งตั้งคณะผู้ประเมิน รวมทั้งกำหนดสถานศึกษาที่จะประเมิน
๑.๔	สอศ.กับมจร และ คณะผู้ประเมิน	สอศ.กับ มจร จัดประชุมคณะผู้ประเมินพิจารณาเอกสาร	๑) สอศ. กับ มจร จัดประชุมคณะผู้ประเมินเพื่อพิจารณาเอกสารรายงานการประเมินตนเอง และเอกสารประกอบอื่น ๆ ในระบบ BVCAS ๒) คณะผู้ประเมิน พิจารณาเอกสารรายงานการประเมินตนเอง และเอกสารประกอบอื่น ๆ ในระบบ BVCAS ตามที่ได้รับมอบหมาย พร้อมสรุปประเด็นการพิจารณาเพื่อส่งมอบให้เลขานุการคณะผู้ประเมินนำไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป
๑.๕	คณะผู้ประเมิน	ประธานคณะผู้ประเมิน สรุป และรายงานผลการประเมินรอบที่ ๑ พิจารณาเอกสาร	๑) ประธานคณะผู้ประเมิน รวบรวมสรุปผลการพิจารณาเอกสารฯ จากผู้ประเมิน ๒) ประธานคณะผู้ประเมินจัดทำรายงานผลการประเมินรอบที่ ๑ พิจารณาเอกสาร ให้สอศ.และ มจร รับทราบ
๑.๖	สอศ. กับ มจร	สอศ. กับ มจร ประกาศผลการประเมินรอบที่ ๑ พิจารณาเอกสาร	๑) สอศ.กับ มจร จัดทำประกาศผลการประเมินสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน รอบการประเมินที่ ๑ พิจารณาเอกสาร ๒) สอศ.กับ มจร แจ้งให้สถานศึกษาที่ผ่านการประเมินรอบที่ ๑ พิจารณาเอกสาร

สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน การประเมินรอบที่ ๑ (พิจารณาเอกสาร)			
ขั้นตอน	**ผู้รับผิดชอบ**	**กิจกรรม**	**คำอธิบาย**
			รับทราบ เพื่อเตรียมรับการประเมินรอบที่ ๒ พิจารณาเชิงประจักษ์

สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน การประเมินรอบที่ ๒ (พิจารณาเชิงประจักษ์)			
ขั้นตอน	**ผู้รับผิดชอบ**	**กิจกรรม**	**คำอธิบาย**
๒.๑	สอศ.กับมจร และ คณะผู้ประเมิน	สอศ.กับ มจร จัดประชุมคณะผู้ประเมิน	สอศ.กับ มจร จัดประชุมคณะผู้ประเมิน ชี้แจงแนวทางการดำเนินการตรวจเยี่ยมเชิงประจักษ์พร้อมกับกำหนดขอบเขตและมอบหมายงานให้คณะผู้ประเมินแต่ละคณะได้รับทราบ
๒.๒	คณะผู้ประเมิน	คณะผู้ประเมิน ประชุมวางแผนเตรียมการกำหนดประเด็นประเมิน	คณะผู้ประเมินร่วมกันวางแผนการตรวจเยี่ยม และการประเมิน กำหนดตารางการปฏิบัติงานและมอบหมายภาระงานให้ผู้ประเมินแต่ละคนอย่างชัดเจน และนัดวันที่จะไปตรวจเยี่ยมสถานศึกษา
๒.๓	คณะผู้ประเมิน และ สถานศึกษา	สถานศึกษาเตรียมความพร้อมรับการประเมิน	๑) คณะผู้ประเมินแจ้งสถานศึกษาก่อนเข้าประเมินไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน ๒) สถานศึกษาเตรียมพร้อมรับการประเมินเชิงประจักษ์จากคณะผู้ประเมิน ตามกำหนดวัน เวลาที่ได้นัดหมาย
๒.๔	คณะผู้ประเมิน	คณะผู้ประเมิน เดินทางไปตรวจเยี่ยม และประเมินสถานศึกษา	๑) คณะผู้ประเมินเดินทางไปยังสถานศึกษาตามกำหนดวัน เวลาที่ได้นัดหมายกับสถานศึกษา ๒) คณะผู้ประเมินชี้แจงให้ผู้บริหาร ครู บุคลากรหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องรับทราบกระบวนการและเข้าใจวัตถุประสงค์ และขอบเขตการประเมิน ๓) คณะผู้ประเมินทำการประเมินสถานศึกษาตามขอบข่ายและประเด็นที่คณะผู้ประเมินกำหนดไว้แล้วนำข้อมูล

สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน การประเมินรอบที่ ๒ (พิจารณาเชิงประจักษ์)			
ขั้นตอน	**ผู้รับผิดชอบ**	**กิจกรรม**	**คำอธิบาย**
			ทั้งหมดที่ได้มาอภิปรายร่วมกันเพื่อวิเคราะห์ผลการประเมิน ๔) คณะผู้ประเมินนำเสนอข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาจากข้อค้นพบในการประเมินให้สถานศึกษาได้รับทราบ
๒.๕	สอศ.กับ มจร และ คณะผู้ประเมิน	สอศ.กับ มจร จัดประชุมคณะผู้ประเมินตัดสินผลการประเมินคัดเลือกสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน	สอศ./มจร จัดประชุมคณะผู้ประเมินพิจารณาผลการตรวจเยี่ยมเชิงประจักษ์และตัดสินผลการประเมิน คัดเลือกสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน
๒.๖	สอศ. กับ มจร	สอศ. กับ มจร ประกาศผลการประเมินรอบที่ ๒ พิจารณาเชิงประจักษ์	๑) สอศ.กับ มจร จัดทำประกาศผลการประเมินสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน รอบที่ ๒ พิจารณาเชิงประจักษ์ ๒) สอศ.กับ มจร แจ้งให้สถานศึกษาที่ผ่านการประเมินรอบที่ ๒ พิจารณาเชิงประจักษ์รับทราบ เพื่อเตรียมรับการประเมินรอบที่ ๓ นำเสนอผลงาน ตามวัน เวลา สถานที่และรูปแบบ ขั้นตอนที่กำหนด

สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน การประเมินรอบที่ ๓ (พิจารณาผลงาน)			
ขั้นตอน	**ผู้รับผิดชอบ**	**กิจกรรม**	**คำอธิบาย**
๓.๑	สอศ.กับมจร	สอศ.กับมจร คัดเลือกและแต่งตั้งผู้ประเมิน พร้อมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลงาน	๑) สอศ.กับมจร คัดเลือกผู้ประเมินจากคณะผู้ประเมิน แต่งตั้งเป็นผู้ประเมินพิจารณาผลงานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน ๒) สอศ.กับ มจร ประชุมคณะผู้ประเมินชี้แจงขอบเขต แนวทางการพิจารณาผลงานของสถานศึกษาเพื่อขอรับการประเมินเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน

สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน การประเมินรอบที่ ๓ (พิจารณาผลงาน)			
ขั้นตอน	**ผู้รับผิดชอบ**	**กิจกรรม**	**คำอธิบาย**
๓.๒	สอศ.กับ มจร พร้อมคณะผู้ประเมิน และ สถานศึกษา	สถานศึกษานำเสนอผลงาน สถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน	๑) สถานศึกษาเดินทางไปยังสถานที่จัดกิจกรรมนำเสนอผลงาน ตามวัน เวลา ที่ได้นัดหมายจากสอศ.กับ มจร ๒) สอศ.กับ มจร ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการประเมิน และรูปแบบ วิธีการ ขอบเขตการนำเสนอผลงานเพื่อให้ผู้แทนสถานศึกษาได้รับทราบและจักได้ปฏิบัติได้ถูกต้อง ๓) สถานศึกษานำเสนอผลงานตามกรอบที่กำหนด ต่อคณะผู้ประเมินที่ได้รับการแต่งตั้ง ๔) คณะผู้ประเมินให้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาต่อสถานศึกษาที่นำเสนอ
๓.๓	สอศ.กับ มจร และ คณะผู้ประเมิน	สอศ.กับ มจร จัดประชุมคณะผู้ประเมินตัดสินผลการประเมินคัดเลือกสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน	สอศ.กับ มจร จัดประชุมคณะผู้ประเมินพิจารณาผลการนำเสนอผลงาน และตัดสินผลการประเมินคัดเลือกสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน
๓.๔	สอศ.กับ มจร	สอศ.กับ มจร ประกาศผลการประเมินคัดเลือกสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน	๑) มจร จัดทำรายงานผลการประเมินคัดเลือกสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน ๒) มจร จัดทำประกาศผลการประเมินคัดเลือกสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธพระราชทาน เพื่อเสนอให้เลขาธิการ สอศ. ลงนามประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

หมายเหตุ : สอศ. หมายถึง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
มจร หมายถึง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก

ก. ข้อตกลงความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กับ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ข. คณะกรรมการดำเนินงานการจัดการศึกษาตามแนววิถีพุทธในสถานศึกษาอาชีวศึกษา

ค. คณะอนุกรรมการกำหนดอัตลักษณ์สถานศึกษาวิถีพุทธในสถานศึกษาอาชีวศึกษา

ง. คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาตามแนววิถีพุทธในสถานศึกษาอาชีวศึกษา

จ. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

ภาคผนวก ก

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ
ระหว่าง
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กับ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
เพื่อร่วมกันพัฒนาพฤติกรรม จิตใจ ปัญญาของผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาตามแนววิถีพุทธ

บันทึกข้อตกลงฉบับนี้ทำขึ้นระหว่าง

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยนายณรงค์ แผ้วพลสง ตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานตั้งอยู่ที่ ๓๑๙ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ถนนราชดำเนินนอก แขวงดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐ ซึ่งต่อไปนี้ในบันทึกข้อตกลงนี้เรียกว่า “สอศ.” ฝ่ายหนึ่ง กับ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยพระราชปริยัติกวี, ศ.ดร. ตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย สำนักงานตั้งอยู่เลขที่ ๗๙ หมู่ ๑ ถนนพหลโยธิน ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐ ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า “มจร” อีกฝ่ายหนึ่ง

โดยที่ “สอศ.” ซึ่งเป็นส่วนราชการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อผลิตบุคลากรในระดับช่างฝีมือ ช่างเทคนิค และนักเทคโนโลยี กับ “มจร” ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีอำนาจหน้าที่ให้การศึกษา วิจัย ส่งเสริม และให้บริการทางวิชาการพระพุทธศาสนาแก่พระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ รวมทั้งการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ทั้งสองฝ่ายตกลงร่วมกันในการพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษา โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัด สอศ. น้อมนำเอาหลักพุทธธรรมเข้าไปบูรณาการกับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมอื่น ๆ ที่สถานศึกษาในสังกัด สอศ. ดำเนินการ เพื่อให้ผู้บริหาร ครู นักศึกษา เกิดการตระหนักถึงคุณค่าของการดำเนินชีวิตตามหลักธรรมในพระพุทธศาสนาอย่างเป็นวิถีชีวิต

๒. เพื่อให้ผู้เรียนในสถานศึกษาในสังกัด สอศ. มีทักษะวิชาชีพควบคู่กับทักษะชีวิตที่มีพุทธธรรมเป็นฐาน เกิดการเรียนรู้อย่างเป็นองค์รวมรอบด้านทั้งพฤติกรรม จิตใจ ปัญญา ตามหลักไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา สะท้อนอัตลักษณ์วิถีวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของไทย เป็นคนดี เก่ง มีวินัย คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ในแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐

/ข้อ ๒ การดำเนินงาน...

ข้อ ๒ การดำเนินงานและกิจกรรมความร่วมมือ

๑. ให้ความร่วมมือในการพัฒนา และขับเคลื่อนการดำเนินงานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเป็นองค์รวมรอบด้านทั้งพฤติกรรม จิตใจ ปัญญา ตามหลักไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา สะท้อนอัตลักษณ์วิถีวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของไทย

๒. ให้ความร่วมมือให้สถานศึกษาในสังกัด สอศ. บูรณาการความรู้ ความเข้าใจ คุณค่าของการดำเนินชีวิตตามหลักธรรมในพระพุทธศาสนา ในการปฏิบัติทุกกิจกรรมของสถานศึกษาอย่างเป็นวิถีชีวิต

๓. ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านพระพุทธศาสนา ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา วันสำคัญแห่งชาติ จิตอาสา เข้าค่ายคุณธรรม ตลอดถึงการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมศีลธรรมและการเรียนรู้ด้านพระพุทธศาสนา

ข้อ ๓ หน้าที่ของ มจร

๑. กำหนดมาตรฐาน ตัวชี้วัด อัตลักษณ์ความเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ขั้นตอนวิธีการประเมินคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ และแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

๒. สนับสนุนพระสอนศีลธรรมเข้าไปปฏิบัติหน้าที่การสอนพระพุทธศาสนาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาในกำกับของ สอศ.

๓. ปรับปรุง พัฒนารูปแบบ เทคนิค วิธีการสอนของพระสอนศีลธรรมมุ่งผลสัมฤทธิ์ให้สอดรับกับเป้าหมายการจัดการศึกษาของ สอศ. กระทรวงศึกษาธิการ

๔. ร่วมติดตามประเมินผลและปรับปรุงการประสานงานความร่วมมือให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๕. ดำเนินกิจกรรมตามที่ทั้งสองหน่วยงานจะให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนซึ่งกันและกัน

ข้อ ๔ หน้าที่ของ สอศ.

๑. ร่วมกับ มจร กำหนดมาตรฐาน ตัวชี้วัด อัตลักษณ์ความเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ขั้นตอนวิธีการประเมินคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ และแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

/๒. ให้การสนับสนุน...

๒. ให้การสนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินงานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธในสถานศึกษาอาชีวะทั้งของรัฐและเอกชน เปิดโอกาสให้พระสอนศีลธรรมเข้าไปปฏิบัติหน้าที่สอนพระพุทธศาสนาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาในสังกัดของ สอศ.

๓. ร่วมกับ มจร ปรับปรุง พัฒนารูปแบบ เทคนิค วิธีการสอนของพระสอนศีลธรรมมุ่งผลสัมฤทธิ์ให้สอดรับกับเป้าหมายการจัดการศึกษาของ สอศ. กระทรวงศึกษาธิการ

๔. ร่วมติดตามประเมินผลและปรับปรุงการประสานงานความร่วมมือให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๕. ดำเนินกิจกรรมตามที่ทั้งสองหน่วยงานจะให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนซึ่งกันและกัน

ข้อ ๕ ระยะเวลาความร่วมมือ

ข้อตกลงความร่วมมือนี้ มีระยะเวลาต่อเนื่อง นับแต่วันที่ทั้งสองฝ่ายได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือเป็นต้นไป จนกว่าฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่ง หรือทั้งสองฝ่ายพิจารณาเห็นชอบเป็นลายลักษณ์อักษรในการยกเลิกบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ

ข้อ ๖ การแก้ไข เปลี่ยนแปลง และการยกเลิกบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ

หากฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่ง หรือทั้งสองฝ่ายประสงค์จะแก้ไข เปลี่ยนแปลงรายละเอียดบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ ให้แจ้งอีกฝ่ายหนึ่งทราบล่วงหน้า เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑ เดือน และเมื่อทั้งสองฝ่ายพิจารณาตกลงเห็นชอบในการแก้ไข เปลี่ยนแปลงบันทึกข้อตกลงความร่วมมือแล้ว ให้จัดทำบันทึกเพิ่มเป็นลายลักษณ์อักษรและให้มีผลสมบูรณ์นับแต่วันที่ทั้งสองฝ่ายได้ลงนามในบันทึกเพิ่มเติมนั้น

หากฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่ง ประสงค์จะยกเลิกบันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ ให้แจ้งอีกฝ่ายหนึ่งทราบเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน เพื่อให้อีกฝ่ายหนึ่งพิจารณาโดยให้มีผลเมื่อทั้งสองฝ่ายพิจารณาเห็นชอบเป็นลายลักษณ์อักษรในการยกเลิกบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ

ข้อ ๗ การลงนามความร่วมมือ

เพื่อแสดงถึงเจตนารมณ์ และความตั้งใจจริงของทั้งสองฝ่ายในการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ จึงได้ลงนามความร่วมมือกัน เมื่อวันที่ ๕ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ ณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

/บันทึกข้อตกลง...

ภาคผนวก ก

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ ทำขึ้นเป็นสองฉบับมีข้อความถูกต้องตรงกัน ทั้งสองฝ่ายได้อ่านและเข้าใจข้อความโดยละเอียดตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานต่อหน้าพยานและเก็บไว้ฝ่ายละหนึ่งฉบับ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ลงชื่อ .....

(พระราชปริยัติกวี, ศ.ดร.)
อธิการบดี

ลงชื่อ ..... พยาน

(พระเทพปวรเมธี, รศ.ดร.)
รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร

ลงชื่อ ..... พยาน

(รศ.ดร.โกนิฏฐ์ ศรีทอง)
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

ลงชื่อ ..... พยาน

(รศ.ดร.ชาติชาย พิทักษ์ธนาคม)
ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการพิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ลงชื่อ .....

(นายณรงค์ แผ้วพลสง)
เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ลงชื่อ ..... พยาน

(นายสุเทพ แก่งสันเทียะ)
รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ลงชื่อ ..... พยาน

(ดร.อดิศร สินประสงค์)
นายกสมาคมวิทยาลัยเทคโนโลยี
และอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย
ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี

ลงชื่อ ..... พยาน

(นายสง่า แต่เชื้อสาย)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์ รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักความร่วมมือ

ภาคผนวก ข

คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ที่ ๓๗๖ /๒๕๖๓
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการจัดการศึกษาตามแนววิถีพุทธในสถานศึกษาอาชีวศึกษา

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ทำความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการจัดการศึกษาตามแนววิถีพุทธในสถานศึกษาอาชีวศึกษา เพื่อร่วมกันพัฒนาและขับเคลื่อนการจัดการศึกษาวิถีพุทธ พัฒนาศีลธรรม จริยธรรม ของผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาอย่างเป็นองค์รวมรอบด้าน บ่มเพาะให้เป็นคนดี เก่ง มีวินัย คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม พัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สอดรับกับเป้าหมายการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ในแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐

เพื่อให้การดำเนินงานการจัดการศึกษาตามแนววิถีพุทธในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อย จึงแต่งตั้งผู้มีรายชื่อและตำแหน่งต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการดำเนินงานการจัดการศึกษาตามแนววิถีพุทธในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ดังนี้

ที่ปรึกษา

๑. **พระราชปริยัติกวี, ศาสตราจารย์ อธิการบดี**
๒. **พระเทพปวรเมธี, รองศาสตราจารย์ รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร**
๓. เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
๔. รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (นายพีระพล พูลทวี)
๕. ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
๖. ที่ปรึกษาด้านมาตรฐานอาชีวศึกษาเกษตรกรรมและประมง
๗. ที่ปรึกษาด้านมาตรฐานอาชีวศึกษาช่างอุตสาหกรรม
๘. ที่ปรึกษาด้านมาตรฐานอาชีวศึกษาธุรกิจและบริการ
๙. ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผน

คณะกรรมการดำเนินงาน

๑.	**รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่กำกับดูแลสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ**		**ประธานกรรมการ**
๒.	**รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่กำกับดูแลสำนักความร่วมมือ**		**รองประธานกรรมการ**
๓.	**พระศรีธรรมภาณี**		**รองประธานกรรมการ**
๔.	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ		รองประธานกรรมการ
๕.	พระมหาวิชาญ สุวิชาโน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	กรรมการ
๖.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษม แสงนนท์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	กรรมการ
๗.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขันทอง วัฒนะประดิษฐ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	กรรมการ
๘.	นางสาวสายหยุด มีฤกษ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	กรรมการ
๙.	นายขวัญตระกูล บุทธิจักร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	กรรมการ
๑๐.	นายภูวนัย ปริศนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	กรรมการ

ภาคผนวก ข

๑๑.	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา		กรรมการ
๑๒.	ผู้อำนวยการสำนักความร่วมมือ		กรรมการ
๑๓.	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการอาชีวศึกษา		กรรมการ
๑๔.	ผู้อำนวยการสำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา		กรรมการ
๑๕.	ผู้อำนวยการสำนักบริหารการอาชีวศึกษาเอกชน		กรรมการ
๑๖.	ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนา ส่งเสริม ประสานงานกิจการนักศึกษาและกิจการพิเศษ		กรรมการ
๑๗.	ประธานกรรมการอาชีวศึกษาภาคทุกภาค		กรรมการ
๑๘.	ประธานกรรมการอาชีวศึกษาจังหวัดทุกจังหวัด		กรรมการ
๑๙.	ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาทุกแห่ง		กรรมการ
๒๐.	ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาคทุกภาค		กรรมการ
๒๑.	ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทุกแห่ง		กรรมการ
๒๒.	นางสาวพัฒน์ศัจกร อรรถาศิลป์	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๒๓.	นางสาวปุณรส เชยสุขจิตต์	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๒๔.	นางธิติยาภรณ์ จั่นบำรุง	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๒๕.	นางสาวปณิตา สดใส	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๒๖.	นางสาวภัทรารัตน์ เจริญเดช	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๒๗.	นางสาวศยามล พูดเพราะ	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๒๘.	นายพงศ์ศธร พิมพะนิตย์	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการและเลขานุการ
๒๙.	นางสาวกนกพร เพชรสุวรรณ	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๐.	นางสาวพลอยพัชชา มีสุวรรณเดชา	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการดำเนินงานมีหน้าที่ ดังนี้

๑. กำหนดมาตรฐาน ตัวชี้วัด อัตลักษณ์ความเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ขั้นตอนวิธีการประเมินคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ และแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

๒. สนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินงานสถานศึกษาอาชีวศึกษาตามแนววิถีพุทธในสถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน

๓. ปรับปรุง พัฒนารูปแบบ เทคนิค วิธีการสอนของพระสอนศีลธรรมมุ่งผลสัมฤทธิ์ ให้สอดรับกับเป้าหมายการจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

๔. ติดตามประเมินผลและปรับปรุงการประสานงานความร่วมมือให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายณรงค์ แผ้วพลสง)
เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ภาคผนวก ค

คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ที่ ๑๖๙๔ /๒๕๖๓
เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการกำหนดอัตลักษณ์สถานศึกษาวิถีพุทธในสถานศึกษาอาชีวศึกษา

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ทำความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการจัดการศึกษาตามแนววิถีพุทธในสถานศึกษาอาชีวศึกษา เพื่อร่วมกันพัฒนาและขับเคลื่อนการจัดการศึกษาวิถีพุทธ พัฒนาศีลธรรม จริยธรรม ของผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาอย่างเป็นองค์รวมรอบด้าน บ่มเพาะให้เป็นคนดี เก่ง มีวินัย คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม พัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สอดรับกับเป้าหมายการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ในแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐

เพื่อให้การดำเนินงานการจัดการศึกษาตามแนววิถีพุทธในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อย จึงแต่งตั้งผู้มีรายชื่อและตำแหน่งต่อไปนี้ เป็นคณะอนุกรรมการกำหนดอัตลักษณ์สถานศึกษาวิถีพุทธในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ดังนี้

๑.	รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่กำกับดูแลสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ		ประธานอนุกรรมการ
๒.	พระศรีธรรมภาณี		รองประธานอนุกรรมการ
๓.	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ		รองประธานอนุกรรมการ
๔.	รองศาสตราจารย์วรวิทย์ นิเทศศิลป์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๕.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษม แสงนนท์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๖.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัฐพล เย็นใจมา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๗.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขันทอง วัฒนะประดิษฐ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๘.	นางสาวชนันภรณ์ อารีกุล	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	อนุกรรมการ
๙.	นางนงลักษณ์ ไชยเสโน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๑๐.	นายขวัญตระกูล บุทธิจักร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๑๑.	พระมหาสุรศักดิ์ สีลสวโร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๑๒.	พระมหาสาม อคคธมโม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๑๓.	พระมหากฤษดา ขนตยาภินนโท	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๑๔.	นายพีระพล อ่อนลำเนาว์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๑๕.	นายภูวนัย ปริศนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๑๖.	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา		อนุกรรมการ
๑๗.	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการอาชีวศึกษา		อนุกรรมการ
๑๘.	ผู้อำนวยการสำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา		อนุกรรมการ
๑๙.	ผู้อำนวยการสำนักบริหารการอาชีวศึกษาเอกชน		อนุกรรมการ
๒๐.	ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนา ส่งเสริม ประสานงานกิจการนักศึกษาและกิจการพิเศษ		อนุกรรมการ

/๒๑. ผู้อำนวยการ...

ภาคผนวก ค

๒๑.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชสิทธาราม	อนุกรรมการ
๒๒.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคเชียงราย	อนุกรรมการ
๒๓.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกันทรารมย์	อนุกรรมการ
๒๔.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสิชล	อนุกรรมการ
๒๕.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี	อนุกรรมการ
๒๖.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี	อนุกรรมการ
๒๗.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคคูเมือง	อนุกรรมการ
๒๘.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสุรนารี	อนุกรรมการ
๒๙.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ	อนุกรรมการ
๓๐.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกันทรลักษ์	อนุกรรมการ
๓๑.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด	อนุกรรมการ
๓๒.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพขุขันธ์	อนุกรรมการ
๓๓.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพขุนหาญ	อนุกรรมการ
๓๔.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพศรีสะเกษ	อนุกรรมการ
๓๕.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพหลังสวน	อนุกรรมการ
๓๖.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพวังน้ำเย็น	อนุกรรมการ
๓๗.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านโป่ง	อนุกรรมการ
๓๘.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพสังขะ	อนุกรรมการ
๓๙.	นางธัญกมล ฉิมมี	อนุกรรมการ
๔๐.	นายณัฏฐ์ หอมสุวรรณ	อนุกรรมการ
๔๑.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาจุลมณีศรีสะเกษ	อนุกรรมการ
๔๒.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีวานรนิวาส	อนุกรรมการ
๔๓.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีตั้งตรงจิตรบริหารธุรกิจ	อนุกรรมการ
๔๔.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีตั้งตรงจิตรพณิชยการ	อนุกรรมการ
๔๕.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสันติราษฎร์ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดาสิริโสภาพัณณวดี	อนุกรรมการ
๔๖.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีพณิชยการภาษานุสรณ์บางแค	อนุกรรมการ
๔๗.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีการจัดการเพชรเกษม	อนุกรรมการ
๔๘.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีชัยภูมิบริหารธุรกิจ	อนุกรรมการ
๔๙.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาดงหลวง	อนุกรรมการ
๕๐.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีรัตนโกสินทร์	อนุกรรมการ
๕๑.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีบัวใหญ่	อนุกรรมการ
๕๒.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีวิเชียรบุรี	อนุกรรมการ
๕๓.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีศรีเทพพณิชยการ	อนุกรรมการ
๕๔.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีเมโทร	อนุกรรมการ
๕๕.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีหมู่บ้านครู	อนุกรรมการ

/๕๖. ผู้อำนวยการ...

๕๖.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาดุสิตพณิชยการ		อนุกรรมการ
๕๗.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีพณิชยการราชดำเนิน		อนุกรรมการ
๕๘.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีพณิชยการอยุธยา		อนุกรรมการ
๕๙.	นางสาวพัฒน์ศักจกร อรรถาศิลป์	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	อนุกรรมการ
๖๐.	นางสาวปุณรส เชยสุขจิตต์	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	อนุกรรมการ
๖๑.	นางสาวศิริพรรณ ผิวเรือง	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	อนุกรรมการ
๖๒.	นางธิติยาภรณ์ จั่นบำรุง	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	อนุกรรมการ
๖๓.	นางสาวปณิตา สดใส	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	อนุกรรมการ
๖๔.	นายพงศ์ศธร พิมพะนิตย์	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	อนุกรรมการและเลขานุการ
๖๕.	นางสาวกนกพร เพชรสุวรรณ	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๖๖.	นางสาวสุปรียา ปั้นปัญญา	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะอนุกรรมการกำหนดอัตลักษณ์สถานศึกษาวิถีพุทธในสถานศึกษาอาชีวศึกษา มีหน้าที่ ดังนี้

๑. กำหนดมาตรฐาน ตัวชี้วัด อัตลักษณ์ความเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ขั้นตอนวิธีการประเมินคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ และแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ

๒. ปรับปรุง พัฒนารูปแบบ ตัวชี้วัด อัตลักษณ์ความเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ขั้นตอนวิธีการประเมินคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ และแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาอาชีวศึกษาวิถีพุทธ ให้เหมาะสมสอดคล้องกับยุคสมัย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายสุเทพ แก่งสันเทียะ)
เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ภาคผนวก ง

คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ที่ ๑๗๘๔ /๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาตามแนววิถีพุทธในสถานศึกษาอาชีวศึกษา

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ทำความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการจัดการศึกษาตามแนววิถีพุทธในสถานศึกษาอาชีวศึกษา เพื่อร่วมกันพัฒนาและขับเคลื่อนการจัดการศึกษาวิถีพุทธ พัฒนาศีลธรรม จริยธรรม ของผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาอย่างเป็นองค์รวมรอบด้าน บ่มเพาะให้เป็นคนดี เก่ง มีวินัย คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม พัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สอดรับกับเป้าหมายการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ในแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐

เพื่อให้การดำเนินงานการจัดการศึกษาตามแนววิถีพุทธในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อย จึงแต่งตั้งผู้มีรายชื่อและตำแหน่งต่อไปนี้ เป็นคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาตามแนววิถีพุทธในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ดังนี้

๑.	รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่กำกับดูแลสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ		ประธานอนุกรรมการ
๒.	พระศรีธรรมภาณี ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายบริหาร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	รองประธานอนุกรรมการ
๓.	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ		รองประธานอนุกรรมการ
๔.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พระมหาสมบัติ ธนปญฺโญ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๕.	พระมหาชำนาญ มหาชาโน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๖.	รองศาสตราจารย์วรวิทย์ นิเทศศิลป์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๗.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษม แสงนนท์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๘.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัฐพล เย็นใจมา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๙.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขันทอง วัฒนะประดิษฐ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๑๐.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสิทธิ์ พุทธศาสน์ศรัทธา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๑๑.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์แสวง นิลนามะ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๑๒.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมโภช ศรีวิจิตรวรกุล	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๑๓.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิตติศักดิ์ ณ สงขลา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๑๔.	นางสาวชนันภรณ์ อารีกุล	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	อนุกรรมการ
๑๕.	นางนงลักษณ์ ไชยเสโน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๑๖.	นายขวัญตระกูล บุทธิจักร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๑๗.	พระมหาสุรศักดิ์ สีลสำโร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๑๘.	พระมหาสาม อคฺคธมฺโม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๑๙.	พระมหากฤษดา ขนฺตยาภินนฺโท	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๒๐.	นายพีระพล อ่อนลำเนาว์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๒๑.	นายภูวนัย ปริศนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	อนุกรรมการ

/๒๒. ผู้อำนวยการ...

ภาคผนวก ง

๒๒.	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา	อนุกรรมการ
๒๓.	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการอาชีวศึกษา	อนุกรรมการ
๒๔.	ผู้อำนวยการสำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา	อนุกรรมการ
๒๕.	ผู้อำนวยการสำนักบริหารการอาชีวศึกษาเอกชน	อนุกรรมการ
๒๖.	ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนา ส่งเสริม ประสานงานกิจการนักศึกษาและกิจการพิเศษ	อนุกรรมการ
๒๗.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชสิทธาราม	อนุกรรมการ
๒๘.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคเชียงราย	อนุกรรมการ
๒๙.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกันทรารมย์	อนุกรรมการ
๓๐.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสิชล	อนุกรรมการ
๓๑.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี	อนุกรรมการ
๓๒.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี	อนุกรรมการ
๓๓.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคคูเมือง	อนุกรรมการ
๓๔.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสุรนารี	อนุกรรมการ
๓๕.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ	อนุกรรมการ
๓๖.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกันทรลักษ์	อนุกรรมการ
๓๗.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด	อนุกรรมการ
๓๘.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพขุขันธ์	อนุกรรมการ
๓๙.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพขุนหาญ	อนุกรรมการ
๔๐.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพศรีสะเกษ	อนุกรรมการ
๔๑.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพหลังสวน	อนุกรรมการ
๔๒.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพวังน้ำเย็น	อนุกรรมการ
๔๓.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านโป่ง	อนุกรรมการ
๔๔.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพสังขะ	อนุกรรมการ
๔๕.	นางธัญกมล ฉิมมี	อนุกรรมการ
๔๖.	นายณัฏฐ์ หอมสุวรรณ	อนุกรรมการ
๔๗.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาจุลมณีศรีสะเกษ	อนุกรรมการ
๔๘.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีวานรนิวาส	อนุกรรมการ
๔๙.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีตั้งตรงจิตรบริหารธุรกิจ	อนุกรรมการ
๕๐.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีตั้งตรงจิตรพณิชยการ	อนุกรรมการ
๕๑.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสันติราษฎร์ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดาสิริโสภาพัณณวดี	อนุกรรมการ
๕๒.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีพณิชยการภาษานุสรณ์บางแค	อนุกรรมการ
๕๓.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีการจัดการเพชรเกษม	อนุกรรมการ
๕๔.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีชัยภูมิบริหารธุรกิจ	อนุกรรมการ
๕๕.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาดงหลวง	อนุกรรมการ
๕๖.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีรัตนโกสินทร์	อนุกรรมการ
๕๗.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีบัวใหญ่	อนุกรรมการ

/๕๘. ผู้อำนวยการ...

๕๘.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีวิเชียรบุรี		อนุกรรมการ
๕๙.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีศรีเทพพณิชยการ		อนุกรรมการ
๖๐.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีเมโทร		อนุกรรมการ
๖๑.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีหมู่บ้านครู		อนุกรรมการ
๖๒.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาดุสิตพณิชยการ		อนุกรรมการ
๖๓.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีพณิชยการราชดำเนิน		อนุกรรมการ
๖๔.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีพณิชยการอยุธยา		อนุกรรมการ
๖๕.	นางสาวพัฒน์ศักร อรรถาศิลป์	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	อนุกรรมการ
๖๖.	นางสาวปุณรส เชยสุขจิตต์	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	อนุกรรมการ
๖๗.	นางสาวศิริพรรณ ผิวเรือง	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	อนุกรรมการ
๖๘.	นางธิติยาภรณ์ จั่นบำรุง	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	อนุกรรมการ
๖๙.	นางสาวปณิตา สดใส	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	อนุกรรมการ
๗๐.	นายพงศ์ศธร พิมพะนิตย์	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	อนุกรรมการและเลขานุการ
๗๑.	นางสาวกนกพร เพชรสุวรรณ	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๗๒.	นางสาวสุปรียา ปั้นปัญญา	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการดำเนินงานมีหน้าที่ ดังนี้

๑. สนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินงานสถานศึกษาอาชีวศึกษาตามแนววิถีพุทธในสถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน

๒. ปรับปรุง พัฒนารูปแบบ เทคนิค วิธีการสอนของพระสอนศีลธรรมมุ่งผลสัมฤทธิ์ ให้สอดรับกับเป้าหมายการจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

๓. ติดตามประเมินผลและปรับปรุงการประสานงานความร่วมมือให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายสุเทพ แก่งสันเทียะ)
เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

26 พ.ย. 2563

หน้า ๙
เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๕๖ ง ราชกิจจานุเบกษา ๖ มีนาคม ๒๕๖๒

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

ตามที่มาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้มีคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผนพัฒนามาตรฐานและหลักสูตรการอาชีวศึกษาทุกระดับ ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ และโดยที่ได้มีการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ และคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๐ ได้เห็นชอบกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้ใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติดังกล่าว พร้อมทั้งมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ แล้ว จึงสมควรปรับปรุงกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาในแต่ละระดับการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และมาตรฐานการศึกษาของชาติ ดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

๑. ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒”

๒. ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ให้ใช้ประกาศนี้สำหรับการกำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับคุณวุฒิและสาขาวิชามีคุณภาพตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ

๓. ให้ยกเลิก

๓.๑ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๖

๓.๒ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๖

๓.๓ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. ๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๖

๓.๔ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ พ.ศ. ๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๖

๓.๕ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ พ.ศ. ๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๖

๓.๖ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ สาขาวิชาเทคโนโลยีเครื่องกลเรือ พ.ศ. ๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖

๔. วัตถุประสงค์ เพื่อกำหนดเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ สำหรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรฐานสมรรถนะตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ มาตรฐานอาชีพหรือตามความต้องการของสถานประกอบการและตลาดแรงงาน การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษา และเพื่อประโยชน์ต่อการรับรองหลักสูตรและคุณวุฒิการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษา

๕. กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ ประกอบด้วย

๕.๑ ระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา ได้แก่

(๑) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

(๒) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

(๓) ระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ

๕.๒ คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา ประเภทวิชาและสาขาวิชาต้องครอบคลุมอย่างน้อย ๔ ด้าน คือ

(๑) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หมายถึง ความเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่ดี ภูมิใจและรักษาเอกลักษณ์ของชาติไทย เคารพกฎหมาย เคารพสิทธิของผู้อื่น มีความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของตนเองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสาธารณะและมีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม

(๒) ด้านความรู้ หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง หลักการ ทฤษฎี และแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียนหรือทำงาน โดยเน้นความรู้เชิงทฤษฎีและหรือข้อเท็จจริงเป็นหลัก

(๓) ด้านทักษะ หมายถึง ความสามารถปฏิบัติงานซึ่งบุคคลนั้นควรทำได้เมื่อได้รับมอบหมาย โดยสามารถเลือกใช้วิธีการจัดการและแก้ปัญหาการทำงานด้วยทักษะด้านกระบวนการคิดที่เกี่ยวข้องกับการใช้ตรรกะ ทักษะการหยั่งรู้และความคิดสร้างสรรค์ ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตหรือทักษะการปฏิบัติหรือวิธีปฏิบัติที่มีความคล่องแคล่วและความชำนาญในการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ

(๔) ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ การใช้ความรู้ ทักษะทางสังคมในการทำงานหรือการศึกษาอบรมเพื่อการพัฒนาวิชาชีพของบุคคล ซึ่งประกอบไปด้วยความสามารถในการสื่อสาร ภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบและความเป็นอิสระในการดำเนินการต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง เช่น ความสามารถในการตัดสินใจ และความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น

หน้า ๑๑
เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๕๖ ง ราชกิจจานุเบกษา ๖ มีนาคม ๒๕๖๒

๕.๓ ระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละระดับ จะต้องมีมาตรฐานการศึกษาครอบคลุมคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละด้าน ตามข้อ ๕.๒ ซึ่งคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ

๕.๔ รูปแบบการจัดการศึกษา โครงสร้างหลักสูตร ชื่อคุณวุฒิ จำนวนหน่วยกิต ระยะเวลาในการศึกษา และการเทียบโอนผลการเรียน ต้องเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ ตามที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

๖. ให้คณะกรรมการการอาชีวศึกษาใช้กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาตินี้เป็นหลักในการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ และให้ทำเป็นประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

๗. เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับและคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาทุกประเภทวิชาและสาขาวิชา ต้องเป็นไปตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ

๘. ให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษา และสถานศึกษาใช้เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษา

๙. ให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษา และสถานศึกษาจัดให้มีการประเมินการประกันคุณภาพของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรหรือการปรับปรุงหลักสูตรที่อยู่ในความรับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยทุก ๕ ปี สำหรับหลักสูตรที่เปิดสอนอยู่ก่อนแล้ว ต้องปรับปรุงให้สอดคล้องกับประกาศนี้ภายใน ๓ ปี นับแต่วันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ

๑๐. ให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเผยแพร่หลักสูตรแต่ละระดับและสาขาวิชาที่ดำเนินการได้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ

๑๑. ให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา มีหน้าที่กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลการจัดการอาชีวศึกษาเพื่อให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน

๑๒. ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามประกาศนี้ได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัตินอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่จะพิจารณาวินิจฉัยและให้ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒
ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานพระสอนศีลธรรม
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ